

**ÅRSMELDING FOR VESTLANDSKE
MALLAG. 1996 / 1997.**

Heiderslagsmenn i Vestlandske Mållag er no : Eigil Lehman, Sigurd Sandvik, Ludvig Jørdal, Jostein Krokvik, Alv Askeland, Harald Bolstad, Johs. Revheim og Sverre Hausberg.

Val : I fjor var Marey, Urdal, Vabø, Hustad og Kvamsdal på val i 1996. Dei vart attvalde. Det vart attval på varamennene.

Helga Mehli, Ingebjørg Gilberg og formannen er på val i år. Dessutan hev Olav Urdal bede um avleysising før andre år på rad. Urdal er gammal, og det er på tide at han får gå av.

I styret no sit : Lars Bjarne Marey, Olav Urdal, Ellen Vabø, Torolv Hustad, Ingebjørg Gilberg, Svein E. Kvamsdal og Helga Mehli.

Dødsfall :

Desse lagsmennene er avlidne i arbeidsåret : Aslaug Lehman og Kristoffer Kvamme.

Sidan fyrre årsmøtet hev styret halde tvo møte.

Fyreteljing til Det Norske Samlaget um å gjeva ut ei eller fleire norskbøker vart sendt til Samlaget og til fleire avisar, so langt me hev kunna røkt etter vart ho ikkje prenta nokon stad. Samlaget svara med at dei såg seg nøydde til å ha statstilskot, um dei skulde sjå seg mun i å gjeva ut nokon norsk bok for utlendingar.

Fyreteljingi til folk som arbeider med norsk mål vart offentleggjord i Bergens Tidende. Ho vart elles send til fleire institusjonar som arbeider med norsk mål.

Fyreteljingi til Kulturdepartementet som takka for at departet heldt fast på landsnamnet Noreg og nekta å godtaka Norge-formi fyrebils var berre meint som ei venleg påminning til departet. Saki hev vore lagd daud den seinste tidi. Det er elles gledeleg at Norsk Måldyrkingslag hev planar um å gjeva ut ein dokumentasjon um stoda for Noreg-namnet både historisk og i samtid. Det er alt å vinna på opplysa um Noreg-namnet. Dette bør i reyni vera eit prioritert felt. Etterkvart som det kjem til nye nynorskbrukarar trengst det informasjon um Noreg-formi. Ei form som fåe eller ingen godtek utan nærae yvertyding.

Fyreteljingi til universitetet som vart vedteki på årsmøtet i fjor førde til at me fekk svar fra universitetet. Språktesten på lågare nivå ligg fyre på nynorsk, men språktesten på det høgste og avluttande nivået er berre på bokmål. Universitetet forklårar dette med at Kyrkjebok og UtDaningsdepartet betalar for testane på lågare nivå, medan testen på høgste nivå er sokalla sjølvfinansierande. Fyreteljingi var prenta i Klassekampen. Formannen hev fylgt opp saki med nynorskupplæringstilfang for utlendingar. På oppmoding fra redaktøren i studentavis Studvest skreiv han eit innlegg på den redaksjonelle siden i bladet. Innlegget vart illustrert av ein teiknar som avisas

nytta. Me hev fengje brev frå skrivarstova i Noregs Mållag. Der skriv Atle Faye og Margunn Sundfjord at departementet uttalte i budsjettframlegget for 1996 at det bør vera eit delmål at lærebøker for framandspråklege kjem ut på både målformer. Skal ein gå vidare med saki bør ein truleg pressa på for å få departementet til å løyva dei pengane som trengst og få universitetet i Bergen til å fylgja upp.

MÅLPOLITISKE UTSPEL

På oppmoding hev formannen teke opp eit framlegg um å fremja og verna um kj-uttale i ei rad ord som i talemålet til ungdomen mange stader ser ut til å verta viska ut. Ord som kjole, kino, kjole, kjelke o.s.b. ser no ut til å verta bytt ut med uttalen skjole,skino,skjole,skjelke og det likt til at dei nye uttaleformene breider seg i ungdomstalemål. Sume stader kann det sjå ut til å sj-ljoden hev vorte mest like vanleg som kj-ljoden. Vestlandske Mållag hev bede um at departementet sender ut rundskriv der dei bed lærarane vera merksame på denne utviklingi og oppmoda ungdomen til å nytta kj-ljoden i staden for den eksanderande sj-ljoden. Kyrkje- og UtDaningsdepartementet svarar med at det er høve til å drive slik retting innanfor dei retningslinione som finst for skulen i dag. Dette er ei sak som bør fylgjast upp med t.d. lærarorganisasjonane.

I valkampen var Vestlandske Mållag ute med eit innlegg. I innlegget oppmoda me Høgre og Frp til å segja frå um dei vil stydja kravet um at nynorske lærebøker skal koma til same tid og til same pris. Innlegget vart prenta i avisas Dagen. Svarinnlegg kom det ikkje. Høgre og Frp vilde heller ikkje stella på eit møte som Vestmannalagsmedlemen Sjur Tarjei Fykse og Lars Bjarne Marøy skipa til for Studentmållaget i Bergen.

I februar gjekk Vestlandske Mållag ut med eit innlegg som gjekk sterkt i rett med dei målmannene som tukla med samnorskene først og fremst Alf Hellevik og Helge Sivertsen. Utspellet vart prenta i Bergens Tiderende og Dagen. Det hadde nyhendeverde avdi avisar nokre dagar i fyrevægen hadde eit uppslag um årsmøtet i Norsk Språkråd. Nokre månader seinare hadde avisar eit intervju med Alf Hellevik der bladmannen freista å teikna eit svært sympatisk bilde av Hellevik. Dette førte til at Ludvig Jerdal og Håvard G. Tangen gjekk kvast i rette med Helleviks rolla. Formannen hev elles skrive eit par innlegg i Vestmannen der han gjeng nærmare inn på den rolla Hellevik spela i samnorskpolitikken. Der kjem han med dokumentasjon for kva Hellevik hev gjort som målpoltikar.

I juli hadde formannen eit langt stykkje i Dag og Tid. Der han gjekk i rette med nokre tolkingar som Helge Sandøy la fram med utgangspunkt i ei bok som Lars Vikør hadde skrive på uppdrag for Norsk Språkråd. Formannen viste til at Sandøy tolka skriftet omorleis enn det var grunnlag for. M.a. var det tekstutvalet som undersøkjingi bygde på noko tvilsamt.

Formannen hev dessutan haft nær kontakt med Olav Torheim. Torheim hev markert seg sterkt i samband med dei aksjonane som Norsk Målungdom hev ført mot framlegget til ny upplæringslov som AP-rikestyret la fram. Han hev vore intervjua av

Dagbladet, Nationen, Sunnmersposten m.m. Torheim markerte seg med protestar mot Reidar Sanddal då Sanddal vitja skulen deira. Vestlandske Mållag hev elles studd Norsk Målungdom i saki um my upplæringslov.

Torheim hev skipa Volda Målungdom som no hev 20-medlemer. Laget arbeider for ei høgnorskreising i Volda. Torheim er no internettandsvarleg for Vestlandske Mållag, Ivar Aasen-Sambandet og resten av høgnorskrørsla. Han arbeider med heimesidor for kvar einskild samskipnad. Fyrebils hev det lege informasjon um Vestmannalaget, VM og Aasen-Sambandet på heimesidene til Volda Målungdom. Torheim hev fenge artikkeltilfang frå formannen.

Formannen hev teke aktivt del i ulike tilskipingar i Hordaland Folkeakademi og representert Vestlandske Mållag der. Dessutan hev formannen vore utsending for Studentmållaget på vinterseminaret til Noregs Mållag og på landsmøtet i Noregs Mållag og på årsmøtet i Hordaland Mållag, og fremja synsmåtan til Vestlandske Mållag so langt som det hev late seg gjera.

Formannen hev møtt fram på dugnader på lageret til Norsk Bokreidingslag. Boksalet frå lageret er no i gang, og Trygve Lande sit, og sel bøker torsdagar frå klokka 16.00.-19.00.

Arbeidet med å skipa til Normaltalemålskonferanse i Bergen hev vore tidkrevjande. Formannen samarbeidde med formannen i Ivar Aasen- Sambandet um tilskipingi. Det var tidleg klært at det måtte vera Aasen- Sambandet som stod som tilskipar. Aasen- Sambandet vart kjend etter Aasen-konferansen i 1996, og sjølv namnet femnar mykje vidare enn Vestlandske Mållag.

Men arbeidet med å skaffa fyredragshaldarar fall på formannen. Det forde med seg at det laut skrivast ei rad brev og det laut takast telefonar til tenkjelege fyredragshaldarar. Til saman vart kring 15-20 personar kontakta med fyrespurnad um fyredrag. I tillegg laut tilskipingi samordnast med ei tilskiping for Halldor O. Opedals fond. I samband med tilskipingi var det sendt ut brev til kring 300 lag og einskildpersonar med program for tilskipingi. Det vart sendt ut 3 pressemeldingar. Me hadde lysingar i Bergens Tidende og Dagen og bygdebladet Strilen. Dessutan var programmet lagd ut på internett. Formannen vart intervjuav NRK-Hordaland. Fyrebils-program for normaltalemålskonferansen vart delt ut alt på landsmøtet i Noregs Mållag i slutten av juli, og kvar utsending fekk eit avprent.

Kring 35 personar var innrum normaltalemålskonferansen. Fleire aktive debattantar frå Noregs Mållag og Norsk Målungdom var samla, og det vart lange og gode ordskifte alle tri dagane. Budsjettet for konferansen ser ut til å gå nokolunde i balanse. 20 000 kronor i utlegg må segjast å vera svært rimelig når ein tenkjer på at dei fleste fyredragshaldarane var tilreisande. Samla vart rett nok tilskipingi noko dyrare i og med at prisvinnarane og tilstellingi for prisvinnarane vart betala av Halldor O. Opedals fond.

Vestlandske Mållag løyvde 3 000 kronor til normaltalemålskonferansen.

Det er skapa eit godt grunnlag for samarbeid um liknande tilskipingar. Formannen i Noregs Lærarmållag Gunnar Ottne inviterte Aasen-Sambandet til samarbeid um komande tilskipingar med sams interessa for bæ lag. Det hev kome oppmodingar um å få prenta innlegg i frå normaltalemålskonferansen. Innleidingane er so pass lange at det hev vore snakk um å få prenta dei i det mālpolitiske tidsskriftet Mål og Makt. Formannen arbeider no med å samla inn innleidingar, um dette arbeidet vil vera vellukka er det for tidleg å segja noko um no.

Ymse

Formannen hev arbeidt med soga til Vestlanske Mållag, men ennå er manuset for uferdig til utgjeving.

Radiionemndi hev ikkje makta å gjera noko m.a. p.g.a. hardt studiepress. Planane um nærradioverksmed er skrinlagde for no.

Halldor Slettebø som er vår målsmann til Halldor O. Opdals fond var hindra frå å møta på årsmøtet i Opdalsfondet. Formannen er varamann, og møtte i staden for han.

Formannen hev havt kontakt med ein ung gut frå Sotra som skreiv til Vestmannalaget og vilde vita meir um høgnorskrørsla.

På vegner av tilskiparane av normaltalemålskonferansen er det grunn til å takka Sissel-Anny Hjelmtveit og Terje Torgilstveit. Dei gjorde ein svært viktig jobb med å taka på seg fyrefallande arbeid under normaltalemålskonferansen. Arild Olsen, nestleidar i Studentmållaget, må òg rosast. Han laga ein framifrå stilig plakat til konferansen.

Norrønalaget Bragr gav ut Norsk Ordliste av Lars Eskeland i arbeidsbolken.

LARS BJARNE MARBY

Om mållause nordhordlendingar

Saksfyrehavaren til stadnamnskonsulet, Kjell Erik Steinbru, vert intervjuva av Strilen 29 mars. Her tek han upp namesaki Feste/Festo, og kjem innan namnesaki umkring normeringi av sterke hokjønnsord i stadnamn i Nordhordland.

I intervjuet samanliknar intervjuaren ordformene Knarvikjæ og Tveito. Tveito er ei gammal dativform, medan Knarvikjæ representerer bundi form eintal. Bæ formene er visst nok i bruk i dialekten i Nordhordland. Intervjuaren undrar seg yver kvifor dei statlege styremaktene vil fastsetja ei form som samsvarer med dialekten, medan den formi som vert skriftsmålfesta ikkje er i samsvar med dialekten. Kort sagt kvifor skal styremaktene setja upp Tveito som offentlegt stadnamn, medan Knarvikjæ ikkje vert godkjend. Det finst visst nok elles nokon gamle dativformer som ikkje lever vidare i dialekten.

Steinbru argumenterer med at gamle dativformer og sterke bundne hokjønnsformer hev ulike historiske tradisjonar. Han meiner at orda med dativ er svært gamle og at dei ikkje kann normerast etter gjeldande rettskriving. Til det kann ein vel segja at dativ hev vore nytt radt serhendes i nynorsk diktning so langt eg veit berre med formi -om m.a hjå Ivar Aasen. Men det er rett nok at dativformi er ute av bruk.

Ho hev vel knapt vore bruka i nynorsk sakprosa i det heila. Men burtfallet av -m finn ein att i andre ord t.d på Nordhordlandsål stundo, gjøno, mydlo/myllo m.m. Det er vel ingen som vilde gå inn for at me skulde skriva anna enn det riksnorske og austnorske stundom, gjenom og millom/mellom. Heilt utan normeringsgrunnlag skulde ein ikkje vera. Men eg skal ikkje ha sagt nokon visst um dativformene.

Skrifttradisjonene segjer at det skal heita anten vika eller viki, slær Steinbru fast. Lindås er den einaste komunen som går inn for å nyttia i-form, segjer Steinbru. Han segjer ingenting om at nokon av kommunane hev gjenge imot å nyttia i-endigar på

kart, og han nemner slett ikkje at fyrsegnene til stadnamnlovi paragraf 2-3 opnar for å nyttia regionale samformer av typen Knarvikjæ. Dei sterke hokjønnsendingane av typen vikjæ er eit sentralt målmerke, eit serskilt kjennemerke for Nordhordlandsmålet, i motsetnad m.a til målet i Sunnhordland. Det skulde soleis vera serlege grunnar til å hevda eit slikt målmerke. Det må beint vera fåkunna og likesæla som hev gjort at ingen Nordhordlandskommunar utanum Lindås hev teke namnespursmålet til nærmare dryfting.

Men no skal det visst mykje til for å få folk til å engasjera seg i rettskrivingsspursmål. Det offisielle og halvstatlege forlaget, Det Norske Samlaget, tek seg til rette og nyttar, so langt me veit, burtimot berre e-infinitiv i bøkene sine. Dei nekta å

gjeva ut ordbøker/ordlistar med a-infinitiv. Ein får mest ikkje statlege og offisielle skrifter med anna ein e-infinitiv, endå um folk som bur i område med a-infinitiv hev rett til å få nyttia det. Det var nett same måten styremaktene nyttja då dei tok i-målet frå Nordhordlandskommunane. På denne måten gjev folk frå seg den eine litlefingeren etter den andre. Det er på tide at folk byrjar å vakna og hevdar Nordhordlandsdialekten. Det er ikkje akseptabelt at Nordhordlandsmålet ikkje får syna meir att i offisiell skriftnormernig. Folk må læra seg å segja frå.

Lars Bjarne Marøy,

VESTMANNALAGET

(skipa 21. januar 1868)

Vestmannalaget
Fritz Monrad Walles fond
v/Lars Bjarne Marøy
Eliasmarken 14
5163 LAKSEVÅG
tlf. 55 34 33 77

Bergen 1. desember 2000

Leiv Flesland
Fleslandsvegen 132
5258 BLOMSTERDALEN

Dykkar tilknyting til Fritz Monrad Walles fond

Eg viser til mitt brev av 25. september 2000. Etter at det hadde gjenge 14 dagar utan svar, skreiv eg på nytt 16. oktober 2000. Det hev ikkje kome noko svar på dette brevet. Postkontoret i Blomsterdalen kann dokumentera at De hev henta brevet frå 25 september. De hev fenge fleire varsel på brevet av 16. oktober, utan at De hev henta det. Um De kann forklåra kvifor De ikkje hev henta brevet, bed me um at De gjer det skriftleg, snarast råd.

Stjorni i Vestmannalaget som òg stjornar Fritz Monrad Walles fond hev i stjornarmøte 30. november kome til at me reknar Dykkar tilhøve til Fritz Monrad Walles fond som eit uppdragstilhøve.

Me ser ikkje noko haldepunkt, og me kjenner ikkje til noko tilhøve, som underbyggjer at De hev eit arbeidstilhøve til fondet. Styret er heller ikkje kjent med at det skal liggja fyre noko serskilt krav til oppsegjing/avvikling av det oppdraget De hev havt for fondet. Slik situasjonen no ligg fyre ser ikkje styret seg tent med at De lenger skal ha noko oppdrag for fondet. Difor ynskjer styret å segja upp/avvikla avtalen.

Dersom De meiner at det ligg fyre eit arbeidstilhøve som må bringast til opphør etter dei fyresegner som gjeld for slike, eventuelt at De meiner det ligg fyre ei anna form for avtale med serskilde fyresegner for opphør/avvikling, må De møta fram til møte med underteikna og stjorni: **Fredag 8. desember, klokkeslett: 18.00. Møtestad: Gimle, Kong Oscarsgt 18, 2 høgdi.** De hev høve til å ha med advokat/rådgjevar.

Um De ikkje kjem på møtet 8. desember, legg stjorni til grunn at uppdraget Dykkar kann avviklast utan vidare og fyreset i samsvar med styrevedtak at avtalen då vil verta rekna som uppsagt. Stjornarmøtet vårt vert halde 11. desember. De vert då løyst frå alle uppgåvor som De måtte ha havt for Fritz Monrad Walles fond frå 11. desember.

VESTMANNALAGET

(skipa 21. januar 1868)

Um utgangen vert at me segjer upp uppdragsavtalen med Dykk på stjornarmøtet 11.desember, vil me alt no varsle um at De må levera frå Dykk arkivet til fondet med rekneskapsvedlegg og anna som høyrer Fritz Monrad Walles fond til. Me bed um at De leverar frå Dykk arkivet til formannen innan måndag 18. desember. Um De ynskjer at me skal henta arkivet må De meldt frå innan 15. desember til formannen.

Med helsing

Lars Bjarne Marøy
Lars Bjarne Marøy, formann.

INNKALLING TIL ÅRSMØTE I VESTLANDSKE MÅLLAG OG IVAR AASEN-SAMBADET.

Vestlandske Mållag og Ivar Aasen-sambandet skal halda årsmøte laurdag 21. oktober i Gimle (Kong Oscars gate 15, Bjørgvin).

10.00 - 11.00 Møte for stjorni i Vestlandske Mållag og stjorni i Aasen-sambandet.

11.00 - 11.55 Årsmøte i Vestlandske Mållag.

Årsmøtesaker: Rekneskap og pengebruksplan

Årsmelding og planar for det komande året

Val

12.00 - 13.15 Lærar Gunnar Binningsbø talar um Olaus Fjørtoft og målsynet hans.

13.15 - 13.30 Mat

13.30 - 14.30 Årsmøte i Ivar Aasen-sambandet.

Årsmøtesaker: Rekneskap og pengebruksplan

Årsmelding og planar for det komande året

Val

14.30 - 15.00 Fråsegner frå årsmøti.

Stjorni minner um at lagi må senda inn eller møta på årsmøtet med årsmelding.

Me ynskjer alle hjarteleg velkomne.

Med helsing

Roar Madsen
formann

NORSK SPRÅKRÅD

Interesserte

REF

VÅR REF

DATO

1801/95

DFS/aw

11.10.95

ÅPENT SEMINAR OM PURISME PÅ NORSK

Norsk språkråd arrangerer 17. november 1995 et seminar i Sophus Bugges hus, Universitetet i Oslo. Seminaret har tittelen "Purisme på norsk?" og er åpent for alle. Programmet er vedlagt.

Språkrådet er offisielt organ for norsk språkvern og språkdyrkning og sakkyndig instans under Kulturdepartementet.

Vi svarer gjerne på spørsmål.

Med hilsen
Geirr Wiggen
Geirr Wiggen
leder

Arnold Thoresen
Arnold Thoresen
kontorsjef

Vedlegg

Nynorsk på den andre siden

POSTADRESSE
Postboks 8107 Dep
0032 OSLO

KONTORADRESSE
C.J. Hambros plass 5

TELEFON
22 42 40 20
TELEFAKS
22 42 76 76

NORSK SPRÅKRÅD

Interesserte

REF

VÅR REF

DATO

1801/95

DFS/aw

11.10.95

OPE SEMINAR OM PURISME PÅ NORSK

Norsk språkråd arrangerer 17. november 1995 eit seminar i Sophus Bugges hus, Universitetet i Oslo. Seminaret har tittelen "Purisme på norsk?" og er ope for alle. Programmet er vedlagt.

Språkrådet er offisielt organ for norsk språkvern og språkdyrkning og sakkunnig instans under Kulturdepartementet.

Vi svarer gjerne på spørsmål.

Med helsing
Geirr Wiggen
leiar

Kåre Skadberg
kontorsjef

Vedlegg

Bokmål på den andre sida

POSTADRESSE
Postboks 8107 Dep
0032 OSLO

KONTORADRESSE
C.J. Hambros plass 5

TELEFON
22 42 40 20
TELEFAKS
22 42 76 76

Signatur AS

Norsk Målungsdom - leiaren
Håkon Kolmannskog
Nordahl Bruns gate 22
0165 Oslo

Vikværingen
Bergfinn Aabø
Boks 7075
0306 Oslo

Østfold Mållag
Per Thorvald Larsen
Kleva 10
1621 Gressvik

Austmannalaget
Kirstine Prestmoen Tallerås
2584 Dalholen

Valdres Mållag
Oddrun Hegge
Midt-Strønd
2900 Fagernes

Buskerud Mållag
Kjell Snerte
3560 Hemsedal

Telemark Mållag
Rune Christenson
3895 Edland

Rogaland Mållag
Oddny Ueland
Beverstien 8
4033 Forus

Vest-Agder Mållag
Aslak Fjermedal
4730 Vatnstraum

Aust-Agder Mållag
Helge Ove Tveiten
Vestervegen 151
4817 Hisøy

Hordaland Mållag
Oddvar Skre
Kvernabekkvegen 72
5047 Fana

Karmsund Mållag
Torfinn Jondahl
Tveita
5534 Valevåg

Sogn og Fjordane Mållag
Tor W. Eikemo
Groavegen 18
5880 Kaupanger

Sunnmøre Mållag
Olav Fure
Røyslidvegen 11
6100 Volda

Romsdal Mållag
Bjørn Sæbø
Oterholm
6386 Måndalen

Nordmøre Mållag
Reidun Dahle
6620 Ålvundeid

Trønderlaget
Sivert Hestveit
7670 Sakshaug

Naumdøla Mållag
Inge Staldvik
7893 Skorovatn

Nordland Mållag
Tone Magnussen
Hokkåsterrassen 98
8028 Mørkved

Troms og Finnmark Mållag
Steinar Aas
Gneisvegen 62
9022 Krokkelvdalen

1023
 Bømlo Mållag
 Lagssending
 Inger Lise Kippersund
 Lyngvg. 8
 5420 Rubbestadneset

1025
 Sotra Mållag
 Lagssending
 Oddlaug S. Hansen
 Knappskog
 5353 Straume

1026
 Askøy Mållag
 Lagssending
 Gunnar Rasmussen
 Tveit
 5310 Hauglandshella

1028
 Bergen Mållag
 Lagssending
 Livar Aksnes
 Strandgt. 218
 5004 Bergen

1029
 Masfjorden Mållag
 Lagssending
 Ragnhild Jung
 Duesund
 5192 Hosteland

1032
 Fusa Mållag
 Lagssending
 Solveig Åsvang
 5676 Baldersheim

1033
 Tysnes Mållag
 Lagssending
 Sigurd Norheim
 5685 Uggdal

1034
 Ølve Mållag
 Lagssending
 Jardar Skaadel
 5637 Ølve

1035
 Vaksdal Mållag
 Lagssending
 Lars Øyvind Vikingsland
 5273 Stanghelle

1036
 Øygarden Mållag
 Lagssending
 Elbjør Møllerup
 Blomvågen
 5348 Rong

1000
 Hordaland Mållag
 Lagssending til fylkeslaget
 Oddvar Skre
 Kvernabekkvegen 72
 5047 Fana

1001
 Alversund Mållag
 Lagssending
 Eldbjørg Valle
 5103 Seim

1002
 Arna Mållag
 Lagssending
 Bjørg Eiken Boge
 Hagevegen 41
 5233 Haukeland

1002
 Arna Mållag
 Lagssending
 Postboks 119
 5260 Indre Arna

1003
 BUL Bergen
 Lagssending
 Magnus Hatlebakk
 Kong Oscarsgt. 15
 5017 Bergen

1004
 BUL Ervingen
 Lagssending
 Kong Oscarsgt. 18
 5017 Bergen

1005
 Fana Mållag
 Lagssending
 Arnold Farstad
 Bønessølen 35
 5062 Bønes

1006
 Husnes Mållag
 Lagssending
 Ragnvald Vaage
 5450 Sunde

1007
 Jondal Mållag
 Lagssending
 Trygve Kråkevik
 5627 Jondal

1008
 Kvam Mållag
 Lagssending
 Nils Drage
 5620 Tørvikbygd

1009
 Lindås Mållag
 Lagssending
 Aashild Halland
 Risasjøen
 5150 Lindås

1010
 Odda Mållag
 Lagssending
 Knut O. Dale
 Berjaflotvegen 11
 5750 Odda

1011
 Os Mållag
 Lagssending
 Elfrid Moberg
 Stemmevegen
 5200 Os

1012
 Ostereidet Mållag
 Lagssending
 Rune Mjanger
 5167 Ostereidet

1013
 Stord Mållag
 Lagssending
 Kjell Lønning
 Lønningvg. 22
 5400 Stord

1014
 Ulvik Mållag
 Lagssending
 Agnar Kleppe
 5730 Ulvik

1015
 Voss Mållag
 Lagssending
 Torstein Bjørke
 Bjørkevegen 121
 5700 Voss

1016
 Åsane Mållag
 Lagssending
 Johs. Teigland
 Hetlandsbakken 11
 5088 Mjølkeråen

1017
 Meland Mållag
 Lagssending
 Britt Birkeland
 Langeland
 5110 Frekhaug

1018
 Østerøy Mållag
 Lagssending
 Gunnar Røsland
 5252 Hosanger

1019
 Radøy Mållag
 Lagssending
 Leiv Vetås
 Olsvoll
 5123 Sæbøvågen

1021
 Ullensvang Mållag
 Lagssending
 Torolv Hesthamar
 5797 Utne

Apropos Aasen og hans “landsmål”

I disse jubileumstider viser det seg nok en gang at folk diskuterer riksmål – nynorsk, og glømmer det som ligger midt mellom: bokmål, som faktisk dekker dem begge svært godt med sine store variasjonsmuligheter. Hva Aasen kunne vite om norsk språkutvikling, var begrensa. Han bygde på former slik de en gang var, hovedsaklig på Vestlandet, og disse formene stemte ofte dårlig overens med gjengs norsk språkutvikling. Han vektla ikke at et språk er i stadig utvikling og endring. I forordet til boka *Prøver af Landsmalet i Norge* (1853) skrev han at det målet han hadde satt opp, ligna mest på målet i Hardanger, Voss og Sogn – altså et altfor snevert grunnlag. Vide-re hadde han ei stor forkjærighet for gamle former. Uhyre mange former som stemmer overens med dansk, har utvikla seg parallelt her i Norge – hugs at dansk og norsk har felles opphav. Et eksempel er *jeg/eg*, former som begge kommer fra urnordisk *eka*. Ei anna deling er *kommer/kjem*, der *kjem* er verbform med omlyd; jf. norske dialekter *å fare – fer* og tysk *zu fahren – du fährst/er fährt*. Aasen brukte sjøl nynorsk svært sjeldan – han var redd for ikke å bli forstått. Aasen tala ikke landsmål eller dialekt annet enn når han kom sammen med sunnmøringer. Ellers snakka han et mål bygd på danna norsk tale og dansk skriftspråk. Han brukte sjøl aldri noe som ligna normbundet landsmål i tale, men brukte seinere i livet landsmål i skrift. Ifølge en artikkel i *Arbeidets Rett* 13.06.1921, angra Aasen på det han hadde gjort. Dess-

verre meinte han det var for seint å snu, sjøl om han skjønte hvilken ulykke han hadde brakt landet opp i. Dette er fortalt gjennom Ragna Nielsen, som hadde kontakt med flere av målmennene, også Aasen sjøl, på slutten av 1800-talet.

Hva forteller så den gjengse språkutviklinga i Norge? Jo, at nynorsken bryter med mye av den generelle språkutviklinga. Vestpå fekk vi ei anna språkutvikling i mange henseende. Derfor er det ikke rart at mange kaller nynorsk et Vestlands-fenomen. Dette viser seg også i nyere statistikk.

Offisiell statistikk (1990) over kor mange som bruker nynorsk

Nynorsk hovedmål i gr.skole	16,8 %
Sjølmeldinga	11,6 %
Postverkets kunder	10,0 %
Nynorsk hovedmål i vgs	9,4 %
Rekrutter med nynorsk	7,6 %
Bøker utgitt på nynorsk	7,4 %
Departement-skrib	3,4 %
Markedsføring	1,0 %
Redaksjonsspråk (all presse)	0,25 %

De giftigste kommentarene i denne sammenhengen sier derfor at vedtaket om 25 % nynorsk må anses som kun-

Grunnskoleelever med nynorsk hovedmål (i %)

	1974	1980	1984	1991
Østfold	0,0	0,0	0,0	0,0
Akershus	0,0	0,0	0,0	0,0
Oslo	0,0	0,0	0,0	0,0
Vestfold	0,0	0,0	0,0	0,0
Finnmark	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedmark	0,2	0,3	0,3	0,2
Troms	0,0	0,2	0,4	1,3
Nordland	0,5	0,5	0,5	0,9
Sør-Trøndelag	5,0	3,4	1,7	0,6
Buskerud	5,0	4,9	4,7	4,9
Vest-Agder	6,3	5,5	5,2	4,7
Nord-Trøndelag	16,3	10,7	8,0	4,6
Aust-Agder	11,3	9,0	9,4	9,2
Telemark	20,6	19,6	19,6	20,4
Oppland	26,0	25,9	25,5	24,3
Rogaland	29,2	29,5	30,8	31,2
Hordaland	46,5	47,2	47,0	49,5
Møre og Romsd.	58,0	57,8	58,8	58,2
Sogn og Fjord.	94,0	94,4	95,0	96,0

Som en ser, har de fleste fylkene sterkt overvekt av bokmål, mens nynorsken er konsentrert om de 4 Vestlands-fylkene. Nynorsk er med andre ord et typisk Vestlands-fenomen!

IVAR AASEN-SAMBANDET

Årsmelding for 1994/95

fra Norrmålaget Brøgr Tilskrift ..
Namn på laget

Laget skipta 1906 6 februar (Uppattnya 1993)

Laget er beinveges tilmeldt.

Laget er tilmeldt gjennom fylkeslaget

Vestlandske Mållag

(Struk det som ikke hører)

Medlemstal 10

Laget hev no dette styret:

a) Formann Lars Bjørne Marøy
Tilskr. Telef. 55343377

b) Skriver Bunnar Gilberg

c) Kassastyrar

d) Andre i styret Bordil Haug

Møte i året: 1

Styremøte: 0

Medlemsmøte: 0

Andre tilskipingar:

Serlege tiltak: Arbeid med å gjeva ut Norsk
og rammatikk av Lars Esheland

Innkomor i året: 1490

Utløgor i året: 0

Eiga på slutten av året: 35.625 i februar

Lahsevåg

Stad

20.10.1995

Dato

Lars Bjørne Marøy

Formann

Skrivar

Lag som stend i fylkeslag sender lagsskatten både for fylkeslaget og Ivar Aasen-sambandet til kassastyraren i fylkeslaget.

Lag som stend i fylkeslag sender two næme av Årsmeldingi til fylkeslaget.

Lag som stend beinveges i Ivar Aasen-sambandet sender ett næme av Årsmeldingi.

Ivar AASEN-SAMBANDET

Årsmelding for 1994/95

fra Norrmalaget Brøgr Tilskrift ..
Namn på laget

Laget skipta 1906 6 februar (Uppattna 1993)

Laget er beinveges tilmeldt.

Laget er tilmeldt gjennom fylkeslaget

Vestlandske Mållag

(Struk det som ikke hører)

Medlemstal 10

Laget hev no dette styret:

- a) Formann Lars Bjørne Marøy
Tilskr. Telef. 55343377
- b) Skriver Bunnar Gjiberg
- c) Kassastyrar
- d) Andre i styret Bodil Haug

Møte i året: 1

Styremøte: 0

Medlemsmøte: 0

Andre tilskipingar:

Serlege tiltak: Arbeid med å gjeva ut Norsk
grammatikk av Lars Esheland

Innkommor i året: 1490

Utløgor i året: 0

Eiga på slutten av året: 35.625 i februar

Lahsevåg
Stad

20.10.1995
Dato

Lars Bjørne Marøy
Formann

Skrivar

Lag som stend i fylkeslag sender lagsskatten både for fylkeslaget og Ivar Aasen-sambandet til kassastyrta i fylkeslaget.

Lag som stend i fylkeslag sender two næme av årsmeldingi til fylkeslaget.

Lag som stend beinveges i Ivar Aasen-sambandet sender ett næme av årsmeldingi til sambandet.

IVAR AASEN-SAMBANDET

Årsmelding for 1994/95

fra Norrmatalaget Brøgr Tilskrift

Namn på laget

Laget skipa 1962 (Uppattnya 1993)

Laget er beinveges tilmeldt.

Laget er tilmeldt gjenom fylkeslaget

Vestlandske Mållag

(Struk det som ikke hører)

Medlemstal 12

Laget hev no dette styret:

a) Formann Lars Bjørne Marøy
Tilskr. Telef. 55343377

b) Skrivar Bunnar Gilberg

c) Kassastyrar

d) Andre i styret Bodil Haug

Møte i året: 1

Styremøte: 0

Medlemsmøte: 0

Andre tilskipingar:

Serlege tiltak: Arbeid med å gjera ut Norsk
Grammatikk av Lars Esheland

Innkomor i året: 1296

Utlgor i året: 3

Eiga på slutten av året: 25.025 i penger

Lahsevåg
Stad

20.10.1995

Dato

Lars Bjørne Marøy
Formann

Skrivar

Lag som stend i fylkeslag sender lagsskatten både for fylkeslaget og Ivar Aasen-sambandet til kassastyraren i fylkeslaget.

Lag som stend i fylkeslag sender two næme av årsmeldingi til fylkeslaget.

Lag som stend beinveges i Ivar Aasen-sambandet sender eitt næme av årsmeldingi der til.

IVAR AASEN-SAMBANDET

Årsmelding for 1994/95

fra .. Nørrområdet Bragør .. Tilskrift ..
Namn på laget

Laget skipa 1906 6 februar (Uppattna 1993)

Laget er beinveges tilmeldt.

Laget er tilmeldt gjenom fylkeslaget

Vestlandske Mållag

(Struk det som ikkje høver)

Medlemstal 10

Laget hev no dette styret:

- a) Formann Lars Bjørne Marøy
Tilskr. Telef. 55343375
- b) Skriver Gunnar Gjiberg
- c) Kassastyrar
- d) Andre i styret Bodil Haug

Møte i året: 1

Styremøte: 0

Medlemsmøte: 0

Andre tilskipingar:

Serlege tiltak: Arbeid med å gjera ut Norsk
Grammatikk av Lars Esheland

Innkommor i året: 1490

Utløgar i året: 0

Eiga på slutten av året: 35.625 i februar

Lahsevåg

Stad

Lars Bjørne Marøy

Formann

20.10.1995

Dato

Skriver

Lag som stend i fylkeslag sender lagsskatten både for fylkeslaget og Ivar Aasen-sambandet til kassastyrer i fylkeslaget.

Lag som stend i fylkeslag sender two næme av årsmeldingi til fylkeslaget.

Lag som stend beinveges i Ivar Aasen-sambandet sender eitt næme av årsmeldingi derill.

t del av terrenget, helst med isning som f.eks. støttemu-
Anlegges gjerne i direkte
om utendørs oppholdssted.
en plan og forbundet med
trokken et yndet arkitekto-

betegnelse for de trinnvise
graden i barokktidens mu-

us eller boligblokker som
del av taket i den enkelte
asse for boligen over. Ter-
renget stigende terrenget
baksiden hele veien
ingen. De kan også bygges
økken hvor terrassene
dangjøres noe mindre (smale-

i alminnelighet trappe-
i terrenget, men brukes
med horisontal overflate,
av en fjord, innsjø eller
blitt fylt opp til vannspei-
(grus, sand el. leire). I
er vanligvis i flere trinn
nunning i fjorder og lavt-
de forskjellige stadier i
siste istid ble det dannet
som senere er blitt hevet
og gjennomskåret og tæret
det nå bare finnes rester
angs dalsidene. Terrasser
bølgeslagenes graving og
llestein ved stranden.

), et bygningsmateriale
farget sementmørtel med
toff. Ved sliping kommer
frem. Brukes som trappe-
flate, bordplater osv.
delj, offisielt navn på
i mellom $136^{\circ} 20'$ og
 30° s.br., som Frankrike
proklamasjoner av 1924
ministreres fra 1955 som
ustrales et Antarctiques

at], by i USA, Indiana,
120 km sørvest for In-
., med forsteder 137 247
for et kullgruvedistrikt,
lustri, bl.a. teglverk. In-
grunnlagt 1865 (11 200

ark, lende; område som
over (oppf. som slag-
ittrykk som: oppgi ter-
renget.
riidrett, arrangeres på
et vekslende og småku-
en 1913, distansene er
for menn, 2, 6 og 10
NM for lag. I tillegg ar-
slop som terrenghop.
terrenghop individuelt
ønn, begge øvelser var
pliner 1912–24 (menn).
978–81 og 1983, Ingrid
igløp er en av øvelsene
siste øvelse i moderne
øgløp er andre former

ntarctiques Françaises,
et i sørlige del av In-
opprettet i 1955. Om-
Nouvelle Amsterdam,
og Crozet, samt Terre
områdene er vesentlig
ioner.

terrestre stasjoner, betegnelse for naturvitens-
kapelige stasjoner opprettet i forsknings- og
undervisningsøyemed på land. Se ►økologisk-
terrestre stasjoner.

terrestrisk (lat. *terrestris*, av *terra*, jord), jor-
disk; som angår jordkloden, jordoverflaten.

terrestriske dannelser, i geologien bergarter
og strukturer som er dannet på jordoverflaten,
over vann- eller havnivå. Eksempler er sanddy-
ner og forvirtingsjord.

terrestriske planeter (jordlignende planeter),
planetene Merkur, Venus, Jorden og Mars,
undertiden medregnes også Pluto.

terrestrisk fotogrammetri. ►se fotogrammetri.

terrestrisk kikkert, kikkert som gir opprette
bilder. Den opprinnelige astronomiske kikkert
gav omvendte bilder, som ble rettvendt ved å
innføre en ekstra linse mellom objektivet og
okularet.

terrestrisk navigasjon, stedsbestemmelse ved
hjelp av kart, kompass,logg, peilinger av kjente
punkter på land og radiostedfestningsmidler
som radiopeilinger, Decca, Loran og satellitter.

terrier (av lat. *terra*, jord), fellesbetegnelse
for en del hunderaser. Betegnet opprinnelig
hund som jager nede i jorden, altså hihund,
gikk tidlig over til å betegne alle britiske raser,
uansett størrelse, bruk til å utrydde skadedyr.
Egen utstillingsgruppe i de nordiske land.

terrigen (av lat.) (geol.), avsetning i havet
dannet av materiale fra fastlandet.

terrikolisk (nylat., av *colere*, dyrke), (som
bor) på eller i jorden.

terrín (fr. *terrine*, av *terre*, jord, leire, dvs.
leirgod), stor bolle med lokk og hanker for
servering av varm, flytende mat. Betegnelsen
er brukt fra 1600-tallet. Terriner fremstilles
mess av keramisk materiale, men også av tinn
og sølv, i sjeldne tilfeller av gull. De var ofte
prestisjepregede praktstykker.

territorial (fr.), som hører til eller gjelder et
territoriell eller landområde.

territorialfarvann, sjøområdet utenfor kysten,
som regel i en avstand av 3–12 nautiske mil,
som er undergitt kyststatens overhøyhet. Norges
territorialfarvann er på 1 geografisk mil =
7420 m = ca. 4 nautiske mil (å 1852 m). Se
også ►sjøterritoriet.

territorialhær, i enkelte land betegnelse på
tropper oppsatt av eldre årsklasser eller visse
kategorier frivillige. Særlig kjent er Storbritannias
Territorial Army som er en veltrenet og
godt utstyrt reservehær med et styrketall på ca.
76 000.

territorialprinsippet. I folkeretten den funda-
mentale regel om statenes myndighet i forhold
til hverandre som går ut på at enhver stat på
sitt eget territorium er rette vedkommende til
å anvende tvangsmakt. Denne adgang er som
utgangspunkt ubegrenset, og forsävidt er bru-
ken av den et indre anliggende, unntatt for
personer med ekterritorialrett. Menneskeret-
tigheten trekker imidlertid grenser for statens
maktk bruk på eget territorium. Enhver annen
stats bruk av tvangsmakt på statens område er
folkeretsstridig, dersom den ikke har særlig
hjemmel.

I strafferetten er territorialprinsippet den
grunnsetningen at enhver straffbar handling begått
på en stats territorium, kan straffes der,
uansett gjerningsmannens nasjonalitet (strl.
§ 12).

I statsborgeretten har enkelte land den regel at
fødsel på territoriet gir rett til statsborgerskap;
denne regel kalles også territorialprinsippet.

territorialsystem, det kirkerettslige system at
folket er bundet til fyrstens tro. Det uttrykkes
ved den latinske formel: *Cuius regio, eius reli-
gio*. For Tysklands vedkommende ble dette

prinsipp fastslått ved den Augsburgske religi-
onsfred (1555), og det ble praktisert overalt i
de eneveldige kongers tid. Naturfilosofene på
1600-tallet hevdet at kongen ikke hadde noen
åndelig myndighet (*jus in sacris*), men derimot
en nesten total makt over kirken som korporasjon (*jus circa sacra*), og slik ble forholdet opp-
fattet bl.a. i den dansk-norske kongelov.

territorium (lat., av *terra*, jord), område. Be-
tegner særlig det område en stat er knyttet til,
og som er et ledd i det vanlige statsbegrepet. I
kraft av sin territorialhøyhetsrett utøver staten
sin tvangsmakt på sitt territorium, som hoved-
regel over alt og alle som befinner seg der, og
den har enerett til dette. I denne forstand om-
fatter territoriet både det egentlige land-territori-
um og for kyststater også sjøterritorium, samt
det såkalte luftterritorium over disse områder.
I USA og andre steder brukes territorium som
betegnelse for visse områder som ikke har stilt-
ing som stater.

territorium (zool.), et område som forsvarer
av et individ, et par eller en familiegruppe av
dyr mot artsfrender. Både pattedyr, fugler og
insekter m.fl. kan være territorielle. Territorialitet
er som regel knyttet til forekomsten av beg-
rensede ressurser som lar seg monopolisere
innenfor ett område. Territoriet markeres ved
duftavsetninger, grave- og skrapemerker, sang-
og rop-aktivitet og ved tilstedeværelse av territorieholderen. Der territoriet holdes av en
hann, tolereres ofte hunner eller ungfugler inne
i territoriet. Hos fugler hvor paret holder sammen
i territoriet hele året, kan begge individer
forsvare det mot alle artsfrender.

terror (lat.), skrekk, skrekkelvde, redselsherredomme. — *Terrorisere*, utøve redselsherredomme over, (søke) å sette skrekk i. — *Terrorist*, person som (av politiske grunner) utfører red-
selsgjerninger (mord, attentater o.l.).

terrorbalanse, vanlig betegnelse for den form
for ►maktabalanse som bygger på supermarka-
tene evne til gjensidig å utslette hverandre med
kjernefysiske våpen. Man søker å avskrecke
motparten fra å angripe ved å overbevise ham
om at man er i stand til å foreta et tilint-
gjørende gjengjeldesslag. Terrorbalanse
kjennetegner etterkrigstidens blokkpolitikk.

terrorisme, vilkårlig bruk av eller trussel om
bruk av sterkt negative sanksjoner, særlig fysisk
og psykisk vold, i politisk øyemed. At terroris-
me er vilkårlig voldsbruk innebærer at den
skjer uten basis i legalt vedtatt og offentlig
bekjentgjorte rettsregler. Når offisielle myndig-
heter, gjennom et korrekt fungerende rettsves-
sen, utsør vold mot lovbytere, gjennom fri-
hetsberøvelse eller henrettelse, er det således
ikke tale om terrorisme. Det vil imidlertid være
terrorisme hvis myndigheter går utover lovene.
Man kan i noen grad også si at det dreier seg
om offentlig terrorisme hvis myndigheter ut-
øver vold med basis i (bevisst) vase og upresi-
se lover, eller lover som innebærer diskriminering
mot bestemte (religiøse, kulturelle, politiske,
etniske o.l.) grupper; slik sett bedrev Hitler-regimet terrorisme. At terrorisme har et
politiske siktemål innebærer at voldsbruk i for-
bindelse med rent kriminelle handlinger nor-
malt ikke betegnes som terrorisme. Undertiden
tales det imidlertid om terrorisme når organi-
serte kriminelle grupper blir så sterke at de kan
spre omfattende frykt i et område, slik det bl.a.
har skjedd i Sør-Italia.

Terrorisme benyttes først og fremst som et
middel i den politiske kamp. Innen visse politiske
retninger, særlig anarkistiske og fascistiske
eller nazistiske, har imidlertid terrorisme,
som voldsbruk generelt, til dels vært hevdet å
ha en egenverdi.

TERRORISME. 1
særlig foretruk-
og bombeattent
de palestinske.
tok en stor de-
München 1972
drept. © NPS -
Hotel i Brighto
sprengt en bom
hadde landsmøde
landsmøtedelta.
© Scan Foto

Bruk av vold
ekstreme form
andre mellomr
ekstrem blir vo
altså terroristisk
ser har tydd til
middel. Politis-
det, og gjor dei
tredje verden sp-
tig rolle, i noen
osteuropeske la-
isme for terro-
terrorism fra o-
risme nedensfre
av mindre grupp
etniske, religiøs-
ti visse tilfeller n
for intenst engas-
per. Terrorism

Statsterrorisme
Bondsvert

FYRETELJING TIL DET NORSKE SAMLAGET

Årsmøti i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag er kjende med at målbruken i nynorske lærebøker vert dreia i leid av det norskdanske bokmålet. Me kjenner til at umsetjingane av bokmålsbøker til nynorsk m.m. vert lagt mykje lenger upp mot bokmålet enn det som er turvande etter læreboknormalen. Me er sterkt misnøgde med at det nynorske ordtilfanganget vert uthola i lærebøkene. Dersom skuleelevar skal læra å skyna og å nyttar sennorske ord må dei venja seg til å sjå dem i bruk. Me tykkjer det er naudsynt med upplæring i nynorske fyre- og etterfeste. Å nyttar heit-etterfestet, meiner me er ei rein bokmålsharmonisering. Mange elevar tykkjer det er påteke å nyttar ei slik ending. Dei nyttar -het istadenfor. Dialektane hav i fleire høve etterfestet -skap, og det er eit levande etterfeste, som kann brukast meir. Me tykkjer og at etterfestet leik er eit betre alternativ enn at elevane kjenner seg pressa til å skriva -het. Me er serlegt skeptiske til at e-infinitiven tykkjest å verta mest einerådande i lærebøkene og i andre bøker.

Alment sett vil me segja at den store bokmåliseringsi i lærebøkene er skadeleg. Elevane upplever at taletmålet deira og målet i lærebøkene kjem i konflikt. Målbruken i nynorske lærebøker er òg med på senda ut signal til lærarar i bokmålsskulen. Når lærebøkene ikkje nyttar sennorsk ordtilfang før lærarane i bokmålsskulen høve til å segja at elevane i bokmålsskulen må skriva nærmare upp mot bokmålet, endå um elevane i bokmålsskulen kann ha hug til å driva måldyrking.

A fremja eit antipuristisk mål fører målrørsla inn i ei bakevja. Til slutt kann me risikera å verta ståande att med eit mål som berre er samansett av a-endinger og diftongar. Eit slikt mål kann ikkje makta tevlingi med bokmålet.

Me vil råda til at Samlaget er meir open for å nyttar det høgnorsknaære måltilfanget innanfor læreboknormalen. Serleg tykkjer med at a-infinitiven bør verta nyttar meir.

Lars Bjarne Marøy
Lars Bjarne Marøy
Formann i Vestlandske Mållag,

Sigurd Sandvik
Sigurd Sandvik
varaformann i Ivar Aasen-sambandet

Vestlandske Mållag
formaann Lars Bjarne Marøy
Ivar Aasen-sambandet
formann Hans Olav Brendberg

**Til Stortinget
0026 Oslo**

Tilnærningspunktet i Lov om Norsk språkråd av 18. juni 1971

Årsmøtet i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag 1995 vil so sterkt det kan stydja kravet um å fjerna punkt b i paragraf 1, samnorskspunktet, i Lov om Norsk språkråd av 18. juni 1971 - som lyder:

". . . følge utviklingen av norsk skriftspråk og talespråk og på dette grunnlag fremme samarbeid i dyrkingen og normeringen av våre to målformer/og støtte opp om utviklingstendenser som på lengre sikt fører målformene nærmere sammen."

Dette punktet bryt med innhaldet i punkt a som gjeng på å verna den språklege kulturarven. Punktet hev yverlevt seg sjølv. Det hev hindra og hindrar uppehelde av sermerkt norske drag i nynorsken, som er eit hovudgrunnlag for målet. Etter vårt skyn er tilnærningspunktet i dag eit meinbægje for ei so fri målutvikling som mogleg, og me trur mange talsmenn for det andre skriftmålet i landet ser dette på same måten.

Med helsing

Ivar Aasen-sambandet

Eigurd Sandvik
- nestlederformann -

Vestlandske Mållag

Lars Bjarne Marøy
formann
Eliasmarken 14
5034 Ytre Laksevåg (svaradr.)

Vestlandske Mållag
formann Lars Bjarne Marøy
Ivar Aasen-sambandet
formann Hans Olav Brendberg

Bergen, 26.10.1995

Til Kulturdepartementet
ved Statsråden
0030 Oslo Dep

Offentleg tilskotsskipnad for nynorskpressa

Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag samla til årsmøte i Bergen 21. oktober 1995 hev merka seg at Noregs Mållag ynskjer ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk i pressa. Me er samde i denne tanken. Nynorskblad hev til i dag i stor mun slite med den tilleggsvansken som ligg i folks lesevanar. Dei fleste nordmenn er mest vane med det andre skriftmålet.

I mange år hev det funnest ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk bokutgjeving, og me meiner studnad til nynorske bladtiltak best let seg gjenomføra på liknande måte. Vanskane for nynorske bøker er i hovudsak dei same som for nynorske blad, sjå t.d. på det tradisjonsrike Gula Tidend, og etter vårt syn vil ein tilskotsskipnad på språkleg grunnlag kunna løysa nokre av vanskane, kanskje slik at blad med minst 50% nynorsk kunde falla inn under skipnaden. Det er difor vårt ynskje at vilkåri for ei slik ordning vert utgreidde og at tilskotsskipnaden vert sett i verk.

Med helsing

Ivar Aasen-sambandet

Sigurd Sandvik
nestformann

Vestlandske Mållag

Lars Bjarne Marøy (formann)
Eliasmarken 14
5034 Ytre Laksevåg (svaradr.)

FYRETELJING TIL ASCHÉHOUG FORLAG.

Arsmøti i Ivar Aasen-Sambandet og Vestlandske Mållag er kjende med at ASCHÉHOUG forlag hev gjeve ut Olav Duuns bøker i haust. I ei lysing i Dagbladet 28 september sida 33 vert det peika på at målet til Duun er gjort meir tidhøvelegt. Me meiner det er gale å retta på målet til Duun, slik målstoda er i Noreg, er målet til fleire nynorske forfattarar målpolitiske vitnemål. I andre land der ein hev kulturspråk rettar ein ikkje forfattarar på denne måten. Med denne nye utgjevingi er Aschēhough Forlag med å legitimera den norske danske målet i Noreg. Me meiner denne språkplanleggjingspraksisen som òg hev vore retta mot det språkplanleggjingstradisjonen er uverdig for ein kulturnasjon, og tykkjer at Aschēhough Forlag bør avvisa ein slik politikk både når det gjeld bokmåls- og nynorsk utgjevingar. Duun er like tilgjengelag for moderne lesearar, endå um ein held uppe den rettskriving Duun sjølv nyttar, og det er andre forfattarar òg.

Formann i Vestlandske Mållag,
Lars Bjarne Marøy
Sigurd Sandvik
Varaformann i Ivar Aasen-Sambandet

Lars BJARNE Marøy
Eliasmarken 14
5034 LAKSEVÅG

Til

IVAR AASEN-SAMBADET

Årsmelding for 1994.

frå Norsklandske Møllag

Namnet på laget

Tilskrift

Eliasmark 14

5034 Naksvag

Laget skipa (Uppattnya.....)

Laget er beinveges tilmeldt.

Laget er tilmeldt gjennom fylkeslaget

(Struk det som ikke hører)

Medlemstal 102 à kr 3,00 = Kr. 306,00 Betalt per bankgiro.

Laget hev no dette styret:

a) Formann

Tilskr.

b) Skrivar

c) Kassastyrar

d) Andre i styret

Lars Bjørn Marøy

Eliasmark 14
5034 Naksvag.

Telef. 55 34 33 77

Olav Sandal 5685 Niggdal.

Gjermund Bræmdal, Knutbjørg Gjelberg

Hulga B. Nihel, Torolv Haustad og

Ellen Nåbø

Møte i året:

Styremøte: 2.

Medlemsmøte: 1.

Andre tilskipingar:

Serlege tiltak:

Innkomor i året: Kr 4210,39.

Utlogor i året: Kr 5912,10.

Eiga på slutten av året: Kr 19 931,32 i bankinnskof
Kr 14 775,00 i bøker og bokur

Kr 34 706,32

Stad

Dato 21/10 1995.

Formann

Skrivar
Kassasjar.

Lag som stend i fylkeslag sender lagsskatten både for fylkeslaget og Ivar Aasen-sambandet til kassastyraren i fylkeslaget.

Lag som stend i fylkeslag sender two næme av årsmeldingi til fylkeslaget.

Lag som stend beinveges i Ivar Aasen-sambandet sender ett næme av årsmeldingi dertil.

Vestlandske Mållag

formann Lars Bjarne Marøy

Ivar Aasen-sambandet

formann Hans Olav Brendberg

Til Kulturdepartementet
ved Statsråden
0030 Oslo Dep

Offentleg tilskotsskipnad for nynorskpressa

Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag samla til årsmøte i Bergen 21. oktober 1995 hev merka seg at Noregs Mållag ynskjer ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk i pressa. Me er samde i denne tanken. Nynorskblad hev til i dag i stor mun slite med den tilleggsvansken som ligg i folks lesevanar. Dei fleste nordmenn er mest vane med det andre skriftmålet.

I mange år hev det funnest ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk bokutgjeving, og me meiner studnad til nynorske bladtiltak best let seg gjennomføra på liknande måte. Vanskane for nynorske bøker er i hovudsak dei same som for nynorske blad, sjå t.d. på det tradisjonsrike Gula Tidend, og etter vårt syn vil ein tilskotsskipnad på språkleg grunnlag kunna løysa nokre av vanskane, kanskje slik at blad med minst 50% nynorsk kunde falla inn under skipnaden. Det er difor vårt ynskje at vilkåri for ei slik ordning vert utgreidde og at tilskotsskipnaden vert sett i verk.

Med helsing

Ivar Aasen-sambandet

Vestlandske Mållag

Lars Bjarne Marøy (formann)

Eliasmarken 14
5034 Ytre Laksevåg (svaradr.)

FYRETELJING TIL DET NORSKE SAMLAGET

Årsmeti i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag er kjende med at målbruken i nynorske lærebøker vert dreia i leid av det norskdanske bokmålet. Me kjenner til at umsetjingane av bokmålsbøker til nynorsk m.m. vert lagt mykje lenger upp mot bokmålet enn det som er turvande etter læreboknormalen. Me er sterkt misnøgde med at det nynorske ordtilfanget vert uthola i lærebøkene. Dersom skuleelevar skal lera å skyna og å nytt a sennorske ord må dei venja seg til å sjå deim i bruk. Me tykkjer det er naudsynt med upplæring i nynorske fyre- og etterfeste. Å nytt a heit-etterfestet, meiner me er ei rein bokmålsharmonisering. Mange elevar tykkjer det er påteke å nytt a ei slik ending. Døi myttar -het istadenfor. Dialektane høv i fleire høve etterfestet -skap, og det er eit levande etterfeste, som kann brukast meir. Me tykkjer og at etterfestet leik er eit betre alternativ enn at elevane kjenner seg pressa til å skriva -het. Me er særlig skeptiske til at e-infinitiven tykkjest å verta mest einerådande i lærebøkene og i andre bøker.

Alment sett vil me segja at den store bokmåliseringi i lærebøkene er skadeleg. Elevane upplever at taletmålet deira og målet i lærebøkene kjem i konflikt. Målbruken i nynorske lærebøker er òg med på senda ut signal til lærarar i bokmålsskulen. Når lærebøkene ikkje myttar sennorsk ordtilfang fer lærarane i bokmålsskulen høve til å segja at elevane i bokmålsskulen må skriva nærmare upp mot bokmålet, enda um elevane i bokmålsskulen kann ha hug til å drive måldyrking.

A fremja eit antipuristisk mål fører målrørsla inn i ei bakveja. Til slutt kann me risikera å verta ståande att med eit mål som berre er samansett av a-endingar og diftongar. Eit slikt mål kann ikkje makta tevlingi med bokmålet.

Me vil råda til at Samlaget er meir open for å nytt a det høgnorsknære måltilfanget innanfor læreboknormalen. Særlig tykkjer med at a-infinitiven bør verta nytt a meir.

Lars Bjarne Marøy
Lars Bjarne Marøy
Formann i Vestlandske Mållag,

Sigurd Sandvik
Sigurd Sandvik
varaformann i Ivar Aasen-sambandet

Laz Lars Bjarne Marøy
Eliasmarken 14
5034 LAKSEVÅG

FYRETELJING TIL DET NORSKE SAMLAGET

Årsmøti i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag er kjende med at målbruken i nynorske lærebøker vert dreia i leid av det norskdanske bokmålet. Me kjenner til at umsetjingane av bokmålsbøker til nynorsk m.m. vert lagt mykje lenger upp mot bokmålet enn det som er turvande etter læreboknormalen. Me er sterkt misnøgde med at det nynorske ordtilfanganget vert uthola i lærebøkene. Dersom skuleelevar skal læra å skyna og å nyttar sennorske ord må dei venja seg til å sjå dem i bruk. Me tykkjer det er naudsynt med upplaring i nynorske fyre- og etterfeste. Å nyttar heit-etterfestet, meiner me er ei rein bokmålsharmonisering. Mange elevar tykkjer det er påteke å nyttar ei slik ending. Dei nyttar -het istadenfor. Dialektane hev i fleire høve etterfestet -skap, og det er eit levande etterfeste, som kann brukast meir. Me tykkjer og at etterfestet leik er eit betre alternativ enn at elevane kjenner seg pressa til å skriva -het. Me er seriøst skeptiske til at e-infinitiven tykkjест å verta mest einerådande i lærebøkene og i andre bøker.

Alment sett vil me segja at den store bokmåliseringi i lærebøkene er skadeleg. Elevane upplever at taletmålet deira og målet i lærebøkene kjem i konflikt. Målbruken i nynorske lærebøker er òg med på senda ut signal til lærarar i bokmålsskulen. Når lærebøkene ikkje nyttar sennorsk ordtilfang far lærarane i bokmålsskulen høve til å segja at elevane i bokmålsskulen må skriva nærmare upp mot bokmålet, endå um elevane i bokmålsskulen kann ha hug til å driva måldyrking.

A fremja eit antipuristisk mål fører målrørsla inn i ei bakevja. Til slutt kann me risikera å verta ståande att med eit mål som berre er samansett av a-endingar og diftongar. Eit slikt mål kann ikkje makta tevling med bokmålet.

Me vil råda til at Samlaget er meir open for å nyttar det høgnorsknaure måltilfanganget innanfor læreboknormalen. Serleg tykkjer med at a-infinitiven ber verta nyttar meir.

Lars Bjarne Marøy
Lars Bjarne Marøy
Formann i Vestlandske Mållag,

Laz Lars Bjarne Marøy
Eliasmarken 14
5034 LAKSEVÅG

Sigurd Sandvik
Sigurd Sandvik
varaformann i Ivar Aasen-sambandet

FYRETELJING TIL DET NORSKE SAMLAGET

Årsmeti i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag er kjende med at målbruken i nynorske lærebøker vert dreia i leid av det norskdanske bokmålet. Me kjenner til at umsetjingane av bokmålsbøker til nynorsk m.m. vert lagt mykje lenger upp mot bokmålet enn det som er turvande etter læreboknormalen. Me er sterkt misnøgde med at det nynorske ordtilfanges vert uthola i lærebøkene. Dersom skuleelevar skal læra å skyna og å nyttar sennorske ord må dei venja seg til å sjå dem i bruk. Me tykkjer det er naudsynt med upplæring i nynorske fyre- og etterfeste. Å nyttar heit-etterfestet, meiner me er ei rein bokmålsharmonisering. Mange elevar tykkjer det er påteke å nyttar ei slik ending. Dei nyttar -het istadenfor. Dialektane har i fleire høve etterfestet -skap, og det er eit levande etterfeste, som kann brukast meir. Me tykkjer og at etterfestet leik er eit betre alternativ enn at elevane kjenner seg pressa til å skriva -het. Me er serlegt skeptiske til at e-infinitiven tykkjest å verta mest einerådande i lærebøkene og i andre bøker.

Alment sett vil me segja at den store bokmåliseringi i lærebøkene er skadeleg. Elevarne upplever at taletmålet deira og målet i lærebøkene kjem i konflikt. Målbruken i nynorske lærebøker er òg med på senda ut signal til lærarar i bokmållskulen. Når lærebøkene ikkje nyttar sennorsk ordtilfang før lærarane i bokmållskulen høve til å segja at elevane i bokmållskulen må skriva nærmare upp mot bokmålet, endå um elevane i bokmållskulen kann ha hug til å drive måldyrking.

A fremja eit antipuristisk mål fører målrørsla inn i ei bakevja. Til slutt kann me risikera å verta ståande att med eit mål som berre er samansett av a-endingar og diftongar. Eit slikt mål kann ikkje makta tevlingi med bokmålet.

Me vil råda til at Samlaget er meir open for å nyttar det høgnorsknaure måltilfanges innanfor læreboknormalen. Serleg tykkjer med at a-infinitiven bør verta nyttar meir.

Lars Bjarne Marøy
Lars Bjarne Marøy
Formann i Vestlandske Mållag,

Sigurd Sandvik
Sigurd Sandvik
varaformann i Ivar Aasen-sambandet

Laz Lars Bjarne Marøy
Eliasmarken 14
5034 LAKSEVÅG

REKNESKAPSOVERSYN FOR VESTMANNALAGET 1998.

Eiga pr. 1/1-98:

I kassa	kr. 1.178,00
I Kreditkassen	<u>" 22.853,96</u>
	= kr. 24.031,96

Innkomor i året:

Lagspengar	kr. 11.400,00
Bergen Sentrum Folkeakademi	" 2.600,00
Frå Fritz Monrad Walles Fond	" 20.000,00
Frå Haldor O. Opedals Fond	" 5.000,00
Renteinntekter	<u>" 189,32</u>
	= kr. 39.189,32
	<u>= kr. 63.221,28</u>

Utlogor i året:

Møteutlegg, netto,	kr. 15.849,50
Lysingar	" 7.538,00
Porto	" 1.880,00
Gåvor og helsingar	" 4.885,00
Husleige Norsk Bokreidingslag	" 6.610,00
Centraltrykkeriet, rekvisita,	" 738,00
Bankboksleige	" 295,00
Storebrand, trygdepremie,	" 329,00
Årskontingent Vestlandske Mållag	" 1.250,00
Årskontingent Håkonshallen	" 150,00
Bankkostnader (gebyr)	" 314,20
Ymse utlogor	<u>" 4.254,50</u>
	= kr. 44.093,20

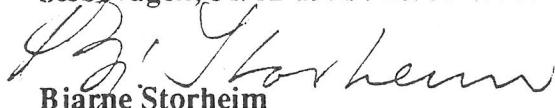
Eiga pr. 31/12-1998 = kr. 19.128,08

=====

Eiga pr. 31/12-98 :

I kassa	kr. 733,00
I Kreditkassen	<u>" 18.395,08</u>
	<u>Kr. 19.128,08</u>

Sæbøvågen, 31/12-1998 / 25/01-1999.

Bjarne Storheim
kaassastyrar

Rekneskapen er ettersett, og funnen i orden:

12.03.1999.

Tore Hustad John Monhaug

Vestlandske Mållag
formann Lars Bjarne Marøy
Ivar Aasen-sambandet
formann Hans Olav Brendberg

Bergen, 26.10.1995

Til Kulturdepartementet
ved Statsråden
0030 Oslo Dep

Offentleg tilskotsskipnad for nynorskpressa

Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag samla til årsmøte i Bergen 21. oktober 1995 hev merka seg at Noregs Mållag ynskjer ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk i pressa. Me er samde i denne tanken. Nynorskblad hev til i dag i stor mun slite med den tilleggsvansken som ligg i folks lesevanar. Dei fleste nordmenn er mest vane med det andre skriftmålet.

I mange år hev det funnest ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk bokutgjeving, og me meiner studnad til nynorske bladtiltak best let seg gjennomføra på liknande måte. Vanskane for nynorske bøker er i hovudsak dei same som for nynorske blad, sjå t.d. på det tradisjonsrike Gula Tidend, og etter vårt syn vil ein tilskotsskipnad på språkleg grunnlag kunna løysa nokre av vanskane, kanskje slik at blad med minst 50% nynorsk kunde falla inn under skipnaden. Det er difor vårt ynskje at vilkåri for ei slik ordning vert utgreidde og at tilskotsskipnaden vert sett i verk.

Med helsing

Ivar Aasen-sambandet

Vestlandske Mållag

.....(formann)

Eliasmarken 14
5034 Ytre Laksevåg (svaradr.)

Vestlandske Mållag
formaann Lars Bjarne Marøy
Ivar Aasen-sambandet
formann Hans Olav Brendberg

**Til Stortinget
0026 Oslo**

Tilnærningspunktet i Lov om Norsk språkråd av 18. juni 1971

Årsmøtet i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag 1995 vil so sterkt det kan stydja kravet um å fjerna punkt b i paragraf 1, samnorskspunktet, i Lov om Norsk språkråd av 18. juni 1971 - som lyder:

". . . følge utviklingen av norsk skriftspråk og talespråk og på dette grunnlag fremme samarbeid i dyrkingen og normeringen av våre to målformer/og støtte opp om utviklingstendenser som på lengre sikt fører målformene nærmere sammen."

Dette punktet bryt med innhaldet i punkt a som gjeng på å verna den språklege kulturarven. Punktet hev yverlevt seg sjølv. Det hev hindra og hindrar uppehelde av sermerkt norske drag i nynorsken, som er eit hovudgrunnlag for målet. Etter vårt skyn er tilnærningspunktet i dag eit meinbægje for ei so fri målutvikling som mogleg, og me trur mange talsmenn for det andre skriftmålet i landet ser dette på same måten.

Med helsing

Ivar Aasen-sambandet

Vestlandske Mållag

.....(formann)

Eliasmarken 14
5034 Ytre Laksevåg (svaradr.)

Vestlandske Mållag
formann Lars Bjarne Marøy
Ivar Aasen-sambandet
formann Hans Olav Brendberg

Bergen, 26.10.1995

Til H. Aschehoug & Co.,
Postboks 363 Sentrum
0102 Oslo

Endring av litterære kjeldor

Årsmøtet i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag er kjent med at Aschehoug forlag hev gjeve ut Olav Duuns bøker i haust. I ei lysing i Dagbladet 28.9.1995 vert det peika på at målet til Duun er gjort meir "tidhøveleg". Me meiner det er gale å brigda på målet til Duun. Målet til mange nynorske forfattarar er dokumentariske kjeldor og attåt er det delar av kunstverk. Det vilde vera uhøyrte med slike endringar hjå andre kulturnasjonar. Duun er tilgjengeleg for moderne lesarar med hans eigne målformer, og det same gjeld andre nynorske forfattarar.

Med helsing

Ivar Aasen-sambandet

Vestlandske Mållag

Eliasmarken 14
5034 Ytre Laksevåg (svaradr.)

Vestlandske Mållag
formann Lars Bjarne Marøy
Ivar Aasen-sambandet
formann Hans Olav Brendberg

Bergen, 26.10.1995

Til H. Aschehoug & Co.,
Postboks 363 Sentrum
0102 Oslo

Endring av litterære kjeldor

Årsmøtet i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag er kjent med at Aschehoug forlag hev gjeve ut Olav Duuns bøker i haust. I ei lysing i Dagbladet 28.9.1995 vert det peika på at målet til Duun er gjort meir "tidhøveleg". Me meiner det er gale å brigda på målet til Duun. Målet til mange nynorske forfattarar er dokumentariske kjeldor og attåt er det delar av kunstverk. Det vilde vera uhøyrte med slike endringar hjå andre kulturnasjonar. Duun er tilgjengeleg for moderne lesarar med hans eigne målformer, og det same gjeld andre nynorske forfattarar.

Med helsing

Ivar Aasen-sambandet

Vestlandske Mållag

Eliasmarken 14
5034 Ytre Laksevåg (svaradr.)

Fyreteljing til Stortinget

(med kopi til Kulturdepartementet, Norsk språkråd, Norsk Målungsdom, Noregs Mållag og Riksmålsforbundet):

Årsmøtet i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag 1995 vil so sterkt det kan stydja kravet um å fjerna punkt b i paragraf 1, samnorskpunktet, i Lov om Norsk språkråd av 18. juni 1971 - som lyder:

". . . følge utviklingen av norsk skriftspråk og talespråk og på dette grunnlag fremme samarbeid i dyrkingen og normeringen av våre to målformer/og støtte opp om utviklingstendenser som på lengre sikt fører målformene nærmere sammen."

Dette punktet bryt med innhaldet i punkt a som gjeng på å verna den språklege kulturarven. Punktet hev yverlevt seg sjølv. Det hev hindra og hindrar uppehelde av sermerkt norske drag i nynorsken, som er eit hovudgrunnlag for målet. Etter vårt skyn er tilnærmingspunktet i dag eit meinbægje for ei so fri målutvikling som mogleg, og me trur mange talsmenn for det andre skriftmålet i landet ser dette på same måten.

Framlegg um offentleg tilskotsskipnad for nynorskpressa

(Til Kulturdepartementet med kopi til Stortinget, Norsk Målungsdom, Noregs Mållag, Landslaget for lokalaviser, Norske avisers landsforbund og Landssamanlausutninga av nynoskommunar, Chr. Krogsgr. 32 B, 0186 Oslo).

Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag samla til årsmøte i Bergen 21. oktober 1995 hev merka seg at Noregs Mållag ynskjer ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk i pressa. Me er samde i denne tanken. Nynorskblad hev til i dag i stor mun slite med den tilleggvansken som ligg i folks lesevanar. Dei fleste nordmenn er mest vane med det andre skriftmålet.

I mange år hev det funnest ein offentleg tilskotsskipnad for nynorsk bokutgjeving, og me meiner studnad til nynorske bladtiltak best let seg gjenomføra på liknande måte. Vanskane for nynorske bøker er i hovudsak dei same som for nynorske blad, sjå t.d. på det tradisjonsrike Gula Tidend, og etter vårt syn vil ein tilskotsskipnad på språkleg grunnlag kunna løysa nokre av vanskane, kanskje slik at blad med minst 50% nynorsk kunde falla inn under skipnaden. Det er difor vårt ynskje at vilkåri for ei slik ordning vert utgreidde og at tilskotsskipnaden vert sett i verk.

Fyreteljing til Aschehoug forlag

(kopi til Noregs Mållag, Norsk Målungsdom, Norsk språkråd)

Årsmøtet i Ivar Aasen-sambandet og Vestlandske Mållag er kjende med at Aschehoug forlag hev gjeve ut Olav Duuns bøker i haust. I ei lysing i Dagbladet 28.9.1995 vert det peika på at målet til Duun er gjort meir "tidhøveleg". Me meiner det er gale å brigda på målet til Duun. Målet til mange nynorske forfattarar er dokumentariske kjeldor og attåt er det delar av kunstverk. Det vilde vera uhøyrt med slike endringar hjå andre kulturnasjonar. Duun er tilgjengeleg for moderne lesarar lesarar med hans eigne målformer, og det same gjeld andre nynorske forfattarar.

VESTMANNALAGET
FRITZ MONRAD WALLE'S FOND

Resultatrekneskap 1998

<u>INNKOMA:</u>	1998	1997
Festeavgift, renteinntekt m.m.	<u>74.967,40</u>	<u>73.672,10</u>

UTLOGA:

Driftsutgifter	- 8.141,30	- 7.720,00
Driftsresultat	+ 66.826,10	+65.952,10
Løyvingar	- 42.000,00	-56.000,00
Årsresultat	+ 24.826,10	+ 9.952,10

BALANSE pr. 31.12.98

EIGA:

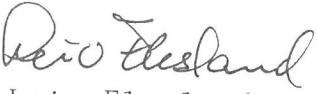
Bankinnskot	115.058,92	94.377,52
Kortsiktige fordr./festetomtar	<u>607.268,00</u>	<u>608.194,00</u>
	<u>722.326,92</u>	<u>702.571,52</u>

SKULD OG EIGENKAPITAL:

Kortsiktig skuld	18.099,30	23.170,00
Eigenkapital 1.1.99	679.401,52	
Årsoverskot	<u>24.826,10</u>	<u>679.401,52</u>
Sum skuld og eigenkapital	<u>722.326,92</u>	<u>702.571,52</u>

Flesland, den 25.januar 1999

Revidert:

 Leiv Flesland
 Rekneskapsførar

 Jon Arthur Marhaug
 Revisor

Upprit frå styremøte i Vestlandske Mållag

Det var styremøte i Vestlanske Mållag 18 mars klokka 17.30.

Møtet vart halde i lageret til Norsk Bokreidingslag Nikolai Kirkealmenning 9

(Steinkjellarbakken). Desse møtte : Formannen,

Kay Morten Aarskog, Bjørn Tormod Ringdal og Kjell Henry Knivsflå.

1 upprit frå fyrre møte. Formannen gjekk gjennom upprit frå fyrre møte.

2 Kay Morten gjorde greide for dei praktiske sidone ved høgnorskdagane i Ørsta og formannen orienterte um programplanane. Dei praktiske fyrebuingane hev gjenge greidt. Arbeidet med å skaffa fyredragshaldarar hev vore tyngre. Formannen og Olav Torheim hev so langt kontakta millom 12 og 15 personar som hev sagt nei. Men arbeidet held fram. Ringdal og Marøy reiser frå styret. Andre styremedlemer vert oppmoda um å reisa. Påmeldingsfristen for samlingi vert sett til 1 mai.

3 orientering um økonomien. Formannen gjorde greide for den økonomiske stoda i laget som er uendra sidan fyrre møte. Kay Morten Aarskog hev ikkje teke ut reisedekning frå fyrre styremøte, og vart oppmoda um å gjera det. Formannen fekk dekt utgifter til eit datakurs i regi av Hordaland Folkeakademi der han representerte Vestlandske Mållag.

4 Formannen orienterte um at han vil taka upp arbeid for å få Norsk Bladmannalag på føtene. Styret dryfte saki, og var samde um at dette er ei viktig sak. Det er på tale å få det sovande styret i laget til å kalla saman til årsmøte eller ei onnor samling i laget. Ei sovori samling skal ikkje ha vore halde på burtimot 20 år. Ringdal og Marøy vil arbeida vidare med dette.

5 Styret vedtok at det skal sendast two fråsegner frå styremøtet. Ei fråsegn til den nye kommunalministaren Odd Roger Enoksen og ei fråsegn til bokmålskyrkjelydar um å halda nynorsk gudstenestor på 17 mai.

Lars Bjarne Marøy

Gode Kolbein Totland

Bergen 27 mai

Eg viser til telefonsamtale 26 mai.

Utleffi no kann delast i det som skal ut til :

Meg,kontonr. mitt er 3625 15 62657

Volda og Ørsta Målungsdom ved,Olav Torheim.

Håvard Tangen

Eg viser elles til uppsett.

Me vart ikkje tildelt driftstilskot frå Halldor O.Opedals fond i år. Me søkte um 10 000 kr. Men me skal ha innbetalt det vanlege tilskotet frå fondet på 5000 kronor i abeidsåret.

Eg kann upplysa um at me planlegg årsmøte

4 sept. Eg vonar at det høver for deg. Um det ikkje høver må du segja frå.

Rekneskapen skal til revisjon hjå Stein Erik Foss og Frøydis Lehmann.

Stein Eirik Foss,Welhavensgt. 66,5006 BERGEN og Frøydis Lehmann,Nordåsveien 183,5046 Rådal.

Det vert vel i allfall ikkje det store arbeidet med rekneskapen,sidan me held oss til kalanderåret. Eg reknar med at du hev det som trengst for å setja upp rekneskapen.

Lukka til med arbeidet.

Beste helsing

Lars Bjarne

PS I tillegg skal det anten ha denne
eller det kjem reking på 600kr
for møterom i Gimle.

I'm noho krev oppklaring er tl. nr
mitt 5534 3377

Til orientering

Upprit frå styremøte i Vestlandske Mållag

Det var styremøte i Vestlandske Mållag 18 mars klokka 17.30.

Møtet vart halde i lageret til Norsk Bokreidingslag Nikolai Kirkealmennning 9
(Steinkjellarbakken). Desse møtte : Formannen,
Kay Morten Aarskog, Bjørn Tormod Ringdal og Kjell Henry Knivsflå.

1 upprit frå fyrre møte. Formannen gjekk gjennom upprit frå fyrre møte.

2 Kay Morten gjorde greide for dei praktiske sidone ved høgnorskdagane i Ørsta og formannen orienterte um programplanane. Dei praktiske fyrebuingane hev gjenge greidt. Arbeidet med å skaffa fyredragshaldarar hev vore tyngre. Formannen og Olav Torheim hev so langt kontakta millom 12 og 15 personar som hev sagt nei. Men arbeidet held fram. Ringdal og Marøy reiser frå styret. Andre styremedlemer vert oppmoda um å reisa. Samlingi vert haldi frå 14-16 mai. Samlingi vert avslutta sundagen klokka 12.00. Påmeldingsfristen for samlingi vert sett til 1 mai.

3 orientering um økonomien. Formannen gjorde greide for den økonomiske stoda i laget som er uendra sidan fyrre møte. Kay Morten Aarskog hev ikkje teke ut reisedekning frå fyrre styremøte, og vart oppmoda um å gjera det. Formannen fekk dekt utgifter til eit datakurs i regi av Hordaland Folkeakademi der han representerte Vestlandske Mållag.

4 Formannen orienterte um at han vil taka upp arbeid for å få Norsk Bladmannahall på føtene. Styret dryfte saki, og var samde um at dette er ei viktig sak. Det er på tale å få det sovande styret i laget til å kalla saman til årsmøte eller ei onnor samling i laget. Ei sovori samling skal ikkje ha vore halde på burtimot 20 år. Ringdal og Marøy vil arbeida vidare med dette.

5 Styret vedtok at det skal sendast two fråsegner frå styremøtet. Ei fråsegn til den nye kommunalministaren Odd Roger Enoksen og ei fråsegn til bokmålskyrkjelydar um å halda nynorsk gudstenestor på 17 mai.

Lars Bjarne Marøy, Bergen, 25 mars.

Innbetalingsadressor og kontonr. :
Innbetaling til Lars Bjarne Marøy,Eliasmarken 14,5163 LAKSEVÅG.
Kontonr. 3625 15 62657 Sum 6046 kr.

Innbetalingskontonr. Volda og Ørsta
0540.2474.841 1000 kr.

Innbetaling til Volda og Ørsta Målungsdom v/ Olav Torheim,Bøgardsvegen 6,6100 VOLDA.

Innbetaling til Håvard Tangen,Kvartsvegen 5,1158 Oslo. Kontonr.
0540 41 73458 500 kr.

Økonomiuppsett

Ordinære utlegg

Årsmøte i Hordaland Folkeakademi	300 kr.
Kontorutstyr	50.50 kr.
Telefon fastavgift	478.40
styrepapir og andre kopiar	500 kr.
telefonutlegg	800 kr.
Frimerke	200 kr.

Serlege tiltak etter prioriterte oppgåvor

lagsbyggjingstur til Voss	250 kr.
Sending av studiemateriell	50 kr.
Kopiar i tilknyting uppattskiping av Norsk Bladmennalag	400 kr.
Porto i tilknyting til Norsk Bladmennalag og skiping av høgnorsklag på Voss	255
Porto ymse	96 kr.
Høgnorsksamråding um normering i Oslo	717 kronor

Styrevedtak

Datakurs i HFL (styret 18 mars)	460 kr
Flybillett til Høgnorskdagane i Ørsta (styret 18 mars)	1490 kr.

Styrevedtak 15 januar løyving til

Volda og Ørsta Målungsdom.

Utlegg for seg hytteutlegg i Ørsta

Samlingi var seg godt økonomisk

og det trengst difor ikkje at

Volda og Ørsta Målungsdom fær heile summen

som vart løyvd, med mindre rekneskapen deira

skulde visa noko anna og med mindre dei gjer

krav på pengane.

Drosjeutlegg v/ Håvard Tangen mfl. 500 kr.

Dette er eit utlegg som er knytt til samlingi, og som
Volda og Ørsta Målungsdom burde ha stade for. Soleis
meiner eg det er rimeleg at me legg inn dette under
styrevedtaket frå 15 januar.

Samla utlegg til meg 6046

Totale utlegg frå meg 7546

I tillegg kjem rekning for møterom på 600 kr.

Me hev havt utlegg på uppattskipingsmøte for Norsk Bladmennalag.

Av dette skal 1000 kronor førast yver frå Norsk Bladmennalagskonto når det er ordna med den.

4 Lagsbyggjing. Formannen vitra um at han hev sendt ut skriv til medlemene i Vestmannalaget med uppmoding um at dei er kontaktpersonar til lokallagsskiping. Elles vart det tala um å gjeva ut eit lagsblad. Eiles kann det vera aktuelt å senda brev til mållag og lokalpersonar, so framt dette ikkje vert uppfatta som undergravingsverksem i høve til den den meir vidgreina målrørsla.

5 Styret tok ved å senda two fråsegner. Ei fråsegn til NRK med krav um nynorskandaktar. Og ei fråsegna um meir nynorskmusikk på radioen. Musikk av folk som Lars Klevstrand, Olav Stedje, Hellbillis, Ivar Medås m.fl vart nemnde. Med treng større breidd i musikk tilbodet og meir folkeleg musikk, meinte styret. Aarskog og Marøy formar ut ei fråsegn.

6 Formannen orienterte um eit møte han hadde vore på i samband med at Vestlandske Mållag leiger eit lokale saman med fleire andre lag i Steinkjellerbakken. Det er på tale at lagi no kann verta hivne ut eller i beste fall vil få ei mykje dyrare leiga. Det er på tale å løysa dei vanskane som dette vil kunna føra med seg ved at Haldor O. Opdalsfond investerer i å kjøpa det huset som leigarlagi hev lageret i. Dette må vurderast nøgje. Styret dryfte saki.

Lars Bjarne Marøy

Styremøte i Vestlandske Mållag 15 januar

Styremøtet vart halde på Hotell Hordaheimen klokka 19.00-21.00.

Desse vart kalla inn til styremøtet.

Kay Morten Aarskog ,Ellen Vabø,Helga Mehl,Ingebjørg Gilberg

og Svein E.Kvamsdal og Bjørn Tormod Ringdal

og varamennene

Kjell Henry Knivsflå,Sjur Tarjei Fykse,Haldor Slettebø og Mona Stormark.

Formannen, Kay Morten Aarskog,Ingebjørg Gilberg og Ellen Vabø var til stades.

Saklista

1 Formannen gjekk gjennom uppritet frå årsmøtet. Det var dryft om ein skulde gå inn for å ha årsmøtet til våren. Styret kom fram til at me vil halda fast på skipnaden med årsmøte um våren.

2 Gjenomgang av økonomien pr. dags dato.

Formannen informerte um at den nye kassastryraren Kolbein Totland. No er formelt innsett i umboden i Kreditkassen. Det vil verta ordna med dei andre bankane.

Formannen vart oppmoda um å introdusera den nye kassastryraren for styret ved fyrste høve. Han vart dessutan oppmoda um å leggja fram ei rekneskapskissa. Den økonomiske stoda i laget er no soleis at det hev kome inn 17 000 kr. og gjenge ut umlag 11 000 kr. I året som hev gjenge og fram til no. Laget hev no kring 20 000 kr. disponibel.

3 anbeheitelsearb. og dryftingar. Formannen vitra um at det hev vore sett i gong arbeid med å mobilisera mot anbeheitelseframlegget som venteleg vilde kome uppatt frå fagnemndi i Norsk Språkråd. Men no ser det ut til at framlegget ikkje vil verta reist med tyngd. Fagnemndi hev ikkje havt saki fyre på fagnemndsmøte,soleis er det lite me kann gjera so langt.

4 Høgnorsksamling i Volda.

Styret sette opp fylgjande skissa til høgnorsksamling i samråd med Kay Morten Aarskog 1 samlingi vert lagt til ein av desse datoane i prioritert rekkjefylgja 14-16 mai,21-23 mai eller i juni.

2 Aarskog fekk i uppdrag å finna stader som kann eigna seg til ei samling. Formannen røkjer etter um det evt. kann lata seg gjera å halda samlingi på høgskulen i Volda.

3 Innhaldet i samlingi vart dryft. Programmet må vera fleirsidig og for turt og einsretta. Det var framlegg um ljusbilete og song som blæstvekkjande effektar. Aarskog og Marøy arbeider vidare med saki,og trekkjer inn dei personane som dei finn turvande.

4 økonomi. Vestlandske Mållag tok ved å løyva 2 000 kronor til Volda og Ørsta Målungsdom. Pengane skal nyttast til tilskipingi. Aarskog sender søknader for Volda og Ørsta MU. Formannen sender dei lokale søknadene for Hordaland.

Rekneskapsoversyn for VESTLANDSKE MÅLLAG for året 1996.

Eiga pr. 1/1-1996:

I kasse	Kr.	0,00.
I bankar	"	18.173,47.
I Postbanken	"	1.212,31.
		= Kr. 19.385,78.

Innkomor:

Årspengar	Kr.	1.400,00.
Tilskot frå H.O. Opedals fond	"	5.000,00.
Gåva frå Norrønalaget Bragr	"	4,00.
Refunderte utlegg til årsmøtet frå Ivar Aasen Sambandet:		
Halvpart av husleige til Ervingen ..	"	200,00.
Halvpart av matkostnader	"	137,75.
Halvpart av talarkostnader	"	250,00.
Halvpart av reisekostnader for talar	"	100,00.
		= " 7.091,75.

Renteinntekter av bankinnskot:

Tysnes Sparebank	Kr.	50,35.
Kvinnherad Sparebank	"	109,00.
Christiania Bank & Kreditkasse	"	373,00.
Postbanken	"	8,31.
		= " 540,66.

Kr. 27.018,19.

Utlogor:

Medlemspengar for året 1995 til Ivar Aasen Sambandet for 181 medl.	Kr.	543,00.
Husleige til Ervingen for møte-lokale i Gimle ved årsmøtet	"	400,00.
Årsmøtekostnad til mat og kaffi	"	275,50.
Johs.Gjerdaker,talar på årsmøtet ...	"	500,00.
Johs.Gjerdaker, reisekostnader Voss	"	200,00.
Utligg til arkivering v/formannen	"	931,00.
Kopiering og fargeband kostnader ...	"	655,00.
Porto og gebyrkostnader bank	"	615,00.
Telefonutlegg v/formannen	"	1.100,00.
Fastavgift for telefon	"	425,00.
Blomehelsing til Harald Bolstad	"	70,00.
Reiseutlegg til Evanger og til styremøte og årsmøtet	"	334,00.
Årsmøtet i Hordaland Folkeakademi v/Marøy og Jerdal	"	300,00.
Vestmannen, helsingslysing	"	300,00.
		= Kr. 6.648,50.

Eiga pr. 31/12-1996:

I kasse	Kr.	0,00.
I bankar	"	19.149,07.
I Postbanken	"	1.220,62.
		= " 20.369,69.

Kr.27.018,19.

S T A T U S Pr. 31/12-1996:

I kasse	Kr.	0,00.
I Tysnes Sparebank	"	2.838,84.
I Kvinnherad Sparebank	"	2.963,34.
I Christiania Bank & Kreditkasse ..	"	13.346,89.
I Postbanken	"	<u>1.220,62.</u>
		= Kr. 20.369,69.

Luter m.m.

Det norske Teater	Kr.	375,00.
Fonna Forlag	"	2.000,00.
Dag og Tid	"	400,00.
Norsk Bokreidingslag	"	10.000,00.
Diverse bøker og skrifter	"	<u>2.000,00.</u>
		= " 14.775,00.

Kr. 35.144,69.

Eiga pr. 31/12-1996	Kr.	35.144,69.
Eiga pr. 1/1 -1996	"	<u>34.160,78.</u>
Eiga har auka i året 1996 med	Kr.	<u>983,91.</u>

5685 Uggdal, 31 desember 1996/ 18. oktober 1997.

Olav Urdal
Olav Urdal
kasserar.

Rekneskapen er ettersett, og funnen rett.

Asbjørn Øpdal
Asbjørn Øpdal.
Harald Dalland
Harald Dalland.
revisorar.

ÅRSmelding for Ivar Aasen-Sambandet 1996/1997

VAL: I 1996 var Brendberg, Madsen og Sandvik på val. Brendberg, Madsen og Ringdal vart valde til styret. Eidissen, Gilberg og Sandvik vart valde til varamenn.

Jon Askeland, Sjur Nørstebø Moshagen og formannen er på val i 1997.

No sit desse i styret: Jon Askeland, Hans Olav Brendberg, Roar Madsen, Sjur Nørstebø Moshagen og Bjørn Tormod Ringdal. Varamenn er Inger Indrebø Eidissen, Gunnar Gilberg og Sigurd Sandvik.

MØTE: Styret hev halde two møte i denne arbeidsbolken.

FYRETELJINGAR: Desse fyreteljingane vart sende ut i samarbeid med Vestlandske Mållag: Fyreteljing til Det Norske Samlaget um norskbøker for utlendingar, Fyreteljing til folk som arbeider med norsk mål, Fyreteljing til Kulturdepartementet um landsnamnet Noreg og Fyreteljing til Universitetet i Bergen um språktest for utlendingar på nynorsk.

MÅLARBETD: Ein medlem i Høgnorskringen, Håvard G. Tangen, hev teke del i det offentlege ordskiftet um Lars Hellevik sin innverknad på nynorsknormalen.

Avt.

Formannen hev vore i kontakt med formannen i Volda Målungsdom, Olav Torheim, som no er internettandsvarleg for høgnorskrørsla. Volda Målungsdom hev nyss meldt seg inn i Ivar Aasen-Sambandet. Laget hev 20 medlemer og arbeider for høgnorsken i Volda. Dette laget hev også markert seg sterkt i striden um nynorske lærebøker i den vidaregåande skulen.

Ivar Aasen-Sambandet var saman med Vestlandske Mållag tilskipar for Normaltalemålskonferanse i Bergen. Fyrste kvelden var ei samla tilskiping med H.O. Opedals fond i samband med utdelingi av H.O. Opedals pris.

Alt i alt var umlag 35 personar med på konferansen. Til stades var millom andre utsendingar frå Noregs Mållag, Norsk Målungsdom, Noregs Lærarmållag, Kringkastingsringen og ymse mållag i Hordaland. Tilskipingi var vellukka med forvitnelege innlegg og gode

2

ordskifte.

Konferansebudsjettet på 20 000 kronor går i balanse med eit lite yverskot på 800 kronor.

Trygve Lande frå Norsk Bokreidingslag selde bøker under konferansen.

Formannen og Sjur Nørstebø Moshagen tok del i det praktiske og fyrefallande arbeidet under konferansen.

Me takkar Sissel-Anny Hjelmtveit, Terje Torgilstveit og Arild Olsen for god hjelp til fyrefallande arbeid under og i samband med konferansen.

LØYVINGAR: Ivar Aasen-Sambandet løyvde dette arbeidsåret ut:
3000 kronor til Norrønalaget Bragr til utgjevingi av Norsk Ordliste av
Lars Eskeland.

2000 kronor til tilskipingi av normaltalemålskonferansen.

Bjørn Tormod Ringdal.

IVAR AASEN-SAMBANDET

Årsmelding for 19 96

frå

Festmannslaget

Tilskrift

Lillehatten 342.

Namnet på laget

21. januar 1868

5033 Tjønngsdalen
(Uppattnya.....)

Laget skipa

Laget er seinverges tilmeldt.

Laget er tilmeldt gjenom fylkeslaget

(Struk det som ikke hører)

Medlemstal 124

Laget hev no dette styret:

a) Formann

Hans Ole Grasdorff
Tilskr. Lillehatten 342, 5033 Tjønngdal. Telef. 55163732

b) Skrivar

Jens Bjørne harby
c) Kassastryrar

Torkis Eidsheim (utanum styret)

d) Andre i styret

Bjørne Stokheim
Finn Ulabi, Bjørn Tommoal Ringdal.
Ivar Aasen: Trygge HanseMete i året: 83Styremøte: 3Medlemsmøte: Weki & opne for alle.

Andre tilskipingar:

Serlege tiltak:

Innkommor i året: 34.646,-Utlogor i året: 35.912,-Eiga på slutten av året: 19.968,-

Fylkingsdelen
Stad
Lillehatten 342
Formann

10/11-97
Dato

Skrivar

Lag som stend i fylkeslag sender lagsskatten både for fylkeslaget og Ivar Aasen-sambandet til kassastryraren i fylkeslaget.

Lag som stend i fylkeslag sender two næme av årsmeldingi til fylkeslaget.

Lag som stend seinverges i Ivar Aasen-sambandet sender eitt næme av årsmeldingi dertil.

VESTMANNALAGET

V E S T M A N N A L A G E T.
Reknskapsoversyn for året 1996.

(skipa 21. januar 1868)

Inntekter:

Lagspengar kr. 11.700,-

Tilettingar:

Fritz Monrad Waller Fond

kr. 10.000,-

Dr. Kari Øpstad Nynorskfond

kr. 1.000,-

Haldor O. Opedals Fond

kr. 5.000,-

Gåve fra Ellen Jensen

kr. 1.000,-

Tiskot fra Bergen Sentrum

Folkeakedemi

" 17.000,-

Innbetalt på jolemøtet

" 1.000,-

Renter bank og postgiro

" 4.800,-

Nedgang i eiga frå 1/1-31/12

" 146,11

" 1.265,89

Utllegg:

Møteutlegg

" kr. 17.243,-

Lysingar

" 7.688,-

Porto

" 1.394,50

Blomar og helsingar

" 3.647,-

Betalt kontinjentar til andre lag

" 1.600,-

Rekvesita og kopieringen

" 871,50

Andre andre utlegg

" 3.503,-

Sum	Kr. 35.912,-	Kr. 35.912,-
-----	--------------	--------------

Eiga pr. 31/12-1996:

Kreditkassen- brukskonto

kr. 19.302,36

Kontanter i kassa

" 665,50

— Kr. 19.967,86 —

Rekneskapen er ettersett av ettersynsmennene
John A. Marhaug og Knut Brattebø.

Fyllingsdalen, den 14-1-1997.

Tørri Sørheim

Tørri Sørheim
Kassastyrar.

Revidert, 4. febr. 1997.

Knut Brattebø

John Marhaug

Volda og Ørsta Målungsdom
Hei, Olav Torheim

Eg har fått pressemeldinga dykkar om høgnorsksamlinga og kjem kanskje til å gjera ei sak på det. Eg kjenner ikkje dykk gjennom anna enn pressemeldingane dykkar, men ordskiftet om nn-normalen blussar jo opp med jamne mellomrom og har også gått i denne avisra. Eg har difor nokre sp.mål til dykk om målsynet dykkar, om de har tid, høve og lyst til å svara på dei:

Kan de forklara kva som ligg i omgrepene høgnorsk?

Umgrepet høgnorsk er ikkje heilt eintydig. Det er iallfall klårt at uttrykket vert knytt til 1917-normalen og i fyrste umgang til hovudformene i denne rettskrivingi. Dei fleste som hev nytta 1917-rettskrivingi hev halde seg til hovudformene i 1917-rettskrivingi. Norrønalaget Bragi i Bergen hev gjeve ut ei ordlista og ein grammatikk som me i fylgjer i det meste. Elles hev me fyredøme i litteraturen, serleg hjå Gustav Indrebø og i bladet Vestmannen. I praksis greider me oss med desse kjeldene, og tenkjer ikkje noko større på rettskrivingsdetaljar til kvardags.

Kunne de tenkja dykk å utdjupa noko av rettskrivingssyntet dykkar?

Me meiner at rettskrivingi i nynorsk må vera greid å læra og einskapleg. Dessutan må sermerke i norsk mål koma tydeleg fram. Det nyttar ikkje å visa til fleirtalsformer i talemålet, når folk ikkje tek utgangspunkt i talemålet når dei skriv. Eit skriftmål må normerast med grunnlag i talemålet. Talemålet må ikkje verta so dominerande at skriftmålstradisjonen i høgnorsken fell burt. Då vert det kaos eller so vert det norske målet so likt norskdansken at det vert vanskeleg å halda styr på rettskrivingi. Og ikkje minst med læreboknormalen vert norsk styrd av eit teknisk-instrumentalistisk målsyn. Eit slikt målsyn fær ikkje fram dei utanspråklege aspekti ved norsk og målreisingi.

Kvífor er det så viktig å ha ein rettskrivingsnormal som ligg så nær Aasen-normalen som råd?

Makteliten ynskjer å gjera målstriden til ein teknisk instrumentalistisk strid. Samnorskpolitikken er formelt eit avslutta kap i målsoga, men enno er det ikkje lov å skriva høgnorsk, slik Indrebø gjorde. Den teknisk-instrumentalistiske argumentasjonen i målstriden fører til at norskdansken eller bokmålet hev hegemoniet.

Me vil istadenfor fylga upp ei nasjonal målreising. Då trur me at me kann vinna eldhugen for målsaki. Med det norske målet ynskjer me å kjempa mot maktarrogansen frå den norske makteliten. Me trur at kjærleiken til det høgnorske målet er ei symbolsak med røyneleg innhald. Når Ramberg i Universitetsforlaget ikkje vil gjeva ut ei datalærebok på nynorsk, når Hansa ikkje vil reklamera på nynorsk og liknande. Då treng me å arbeida for å reisa respekten for det sermerkte og utprega nynorske, det høgnorske. Det nyttar ikkje å gjeve etter for slike tekniske instrumentalistiske krav. Høgnorsken held uppe ein folkeleg måltradisjon. Ingen må få kuva serpreget i målet. Gjev me etter for det teknisk instrumentalistiske målsynet vert heile nynorsken burtdefinert.

Kvifor er det viktig med eit nynorsk/høgnorsk normaltalemål?

Skal høgnorsken vinna prestisje er det sume som meiner at normaltalemål er avgjerande. I laget vårt er det noko skiftande syn på dette. Den sterkeste talsmannen for normaltalemål innanfor det fylkeslaget me er med, Vestlandske Mållag, er formannen i Vestlandske Mållag. I ein artikkel som er lagd ut på heimesidene våre hevdar han m.a.:

“Eg meiner at byfolk skal uppfatta det som knot å skriva bokmål. Dette er den mest systematiserte formi for normering som finst, om ein ser bort frå rein talemålsnormering. Når byfolk skriv, godtek dei bokmålet som ideal. Det påverkar talemålet deira. Det er knapt anna enn tilvising til og undergjevnad under skriftmålet som før moderne byungdom t.d. til å taka det norskdanske ordet hvilken i munnen. Skriftmålet er styrd av tvang. Skuleelevane kann ikkje velja kva som er rett språk. Prinsipielt sett vil eg hevda at det er like mykje tvang attum å læra å skriva etter ein fastsett normal som å læra å snakka etter ein fastsett normal.”

Han hevdar dessutan at nynorsken må vera eit levande alternativ. Han meiner at skriftspråket må glida inn i talemålet, sånn at det vert eit røynlegt skilje millom dei som vel norsk og dei som vel norskdansk.

Er dette (dei to pkta ovanfor) avgjerande for målreising og nasjonal reising i Noreg?

Me vil ikkje bruka eit so sterkt uttrykk som avgjerande, men det er svært viktige element for at målreisingi skal lukkast

Kva er planen og argumenta for å få folk til å slutta opp om høgnorsken/vinna gjennomslag for målsynet dykkar? Er den noko meir enn å føra ein kamp med div. nordisk professorar om innføring av bokmålsord i den eksisterande nn-normalen?

Me vil fremja litteratur og kunnskap um norskt mål. Difor freistar me å nå ut gjennom ordskifte og på ymse måltilstellingar og i andre forum der det er råd å få til målordskifte. I Bergen er det eit eige forlag som berre gjev ut bøker på høgnorsk. Dei sel bøkene sine på internett. Elles er det svært tungvint for dei å få spreidt bøkene. Me hev prøvt å hjelpe til. Trass i store økonomiske vanskar held forlaget det gåande med minst 2-3 utgjevingar i året. Ivar Aasen-Selskapet som er ein samanslutnad av tri vitkapsfolk gjev ut etterlatne skrifter etter Ivar Aasen. Desse skriftene fortel um innsamlingsarbeidet til Aasen, og gjer folk merksame på samanhengen millom talemålet i alle landsdelar. Dessutan hev dei bøker av Gustav Indrebø som syner korleis Aasen systematiserte dei ulike talemåli i landet. Med desse kunnskapane kann me gå mot makteliten. Me ser ingen grunn til å vera taktiske i eit slikt arbeid, endå um me er mot å leggja oss upp i målstrid internt i målrørsla.

Utfra dei kunnskapane som me hev tileigna oss gjennom å lesa den litteraturen som Norsk Bokredingslag i Bergen gjev ut hev me kome i sterk opposisjon til fleire professorar i nordisk målvitskap. Me tykkjer dei legg seg langflate for den teknisk-instrumentelle argumentasjonen, og ser bort frå dei grunnleggjande målpolitiske verki som Ivar Aasen la fram.

Me vil driva opplysningsarbeid,føra ordskifte med folk m.m. Medan nordisk professorane set seg til folkeformyndarar og skal avgjera at folk flest ikkje er i stand til å tileigna seg Aasen-tradisjonen.

Me hev tru på folket og på målreisingi.

Målsynet dykkar har vore ganske undertrykt i NM og har vel vel så ofte vore eit taktisk som eit politisk sp.mål i krinsar i NMU, kvifor har det utvikla seg eit høgnorskmiljø i Volda og Ørsta no?

Vensam helsing,
Guri Kulås
Kulturredaksjonen
Klassekampen
Tel: 22 05 95 35
e-post: guri.kulaas@klassekampen.no

Dette skal vera eit bra
yversyn yver utlegg og innkomor i Vestlandske Mållag i 1998.
Mesteparten vil verta
registrert for 1998. Pga. at kassastyraren ikkje vart sett inn i
umbodet fyrr i 1999.

Lars Bjarne Marøy

Rekneskapsyversyn

Utlegg

Lagerleiga til Norsk Bokreidingslag 3350

gåva til Ludvig Jerdal 345

mat til årsmøtet 225 kr.

møterom årsmøte 600 kr.

matutlegg i Folkeakademiet

Jerdal og formannen 300 kr.

årspengar Folkeakademiet 150 kr.

Telefonpengar 2 000

kopiar årsmøte + styrepapir +

utdeling av Språkrådspapir 820 kr.

Reis og upphald for formannen som

representant for Vestlandske Mållag

på målkonferanse i Kristiansand ca. 1917 kr.

reis til årsmøtet i Høgnorskringen 608 kr.

Lagsbyggjingstur til Høgnorskringen i Oslo 810 kr.

Bårebukett til Johannes Revheim 115 kr.

Saman med Vestmannalaget

porto m.m. 273 kr.

Samla ca. 11 000 kr.

Innkomor

Lagspengar frå høgnorskringen 510 kr.

Vestmannalaget 1250 kr.

Halsnøy Mållag 50 kr.

Kvinnherad Mållag 210 kr.

-Innkomor som skal yverførast frå Haldor O. Opedalsfond

Fast tilskot 5 000 kr.

sertilskot til lagsbyggjing 10 000 kr.

Samla ca. 17 000 kr.

Vestlandske Mållag
v/ Lars Bjarne Marøy
Eliasmarken 14
5034 Laksevåg

Tr.heim 2.febr.99

Angående nynorsk og morgenandakten.

Takk for brev og engasjement rundt morgenandakten.

Som ansvarlig for NRK's morgenandakt kan jeg fortelle at fra og med februar 1999 vil det være én "nynorsk andaktsuke" pr.måned. Da vil antall andakt på nynorsk komme opp i 25%.

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen

Helge Gudmundsen

WESTMANNALAGET

(skipa 21. januar 1868)

Fyllingsdalen, 11. januar 1999

Gode lagsfolk, og andre med interesse for laget

Fyrst vil me ynskja kvar einskild av dykk eit godt og signa nyår, og de er hjarteleg velkomne til møti våre no i vårhalvåret.

Når det gjeld talarar, er ikkje lista ferdig enno. Det hev fleire gonger synt seg at me må endra denne, so difor melder me no um datoane for møti slik at de alt no kann setja møtekveldane av.

Møtelista ser slik ut :

Torsdag 21. januar fyrste møtet etter nyår.

Møtet vert halde på Bryggens Museum kl. 19,
og talar vert sekretær i Norges Røde Kors,
Ole Johan Hauge, som vil tala um Bosnia.

Torsdag 18. februar Møte på Bryggens Museum kl. 19.

Leidulv Hundvin vil tala um Arne Garborg.

Torsdag 18 mars

Årsmøte på Bryggens Museum kl. 19.

Vanlege årsmøtesaker.

Talar er enno ikkje uppsett.

Torsdag 15. april

Møte på Bryggens Museum kl. 19.

Heller ikkje til dette møtet er me visse på
kva talar det vert.

Torsdag 20 mai

Utfert ?

Me hev two år etter einannan havt trivelege
utfærder, ein gong til Askøy - Herdla, og ein
gong til Radøy.

Dersom det er stemning for det i laget, vil me
denne gongen freista å få ei utfert til
Telavåg, der me vil vitja det nye museet.

Møti vil verta kunngjorde i Vestmannen, og i Bergens Tidende
laurdagen fyreåt kvart møte. Dessutan plar me få dei inn i
Tid og Sted (Bergens Tidende sitt bilag til avis), og i lokal-
sendingi i Kringkastingi um morgonen på møtedagen.

Me minner um at ny kassastyrar er Bjarne Storheim, Storheim,
5123 Sæbøvågen, telefon 56 37 10 71.

Lagspengane er dei same som fyrr, kr. 100,-.

Elles minner me um bladet Vestmannen, som kvar lagsmann bør tinga.
Bladpengar kr. 150,-, og tilskrift Vestmannen, 6143 Fiskåbygd.

Med vensam helsing

for stjorni i Vestmannalaget

Leidulv Hundvin
(formann)

